

AVE MARIA

DECEMBER 1943

LETNIK 35

AVE MARIA

35. LETNIK   DECEMBERSKA ŠTEV.

Kaj je kje na straneh te številke

Brezmadežna	str. 1
Na shodu	2
Sveta noč, blažena noč — Kr. Cuderman	3
Mri ljudem	5
Pastirček — pesem — V. Vodušek	6
V temni noči — Fr. K. Steržaj	7
V hlevcu Jezušček leži — G. S.	10
Bog misli nate	12
Skof Slomšek — Marijin častilec	14
To je pa tavženkrat res	15
Sv. Alfonz Ligvorij uči ljubiti Boga — P. Bernard Ambrožič	17
Kristus ali zmešnjava — Rev. F. Schweiger	18
Slovenski fantje pripovedujejo	20
Neverjetna obletnica	22
Kako smo pomagali komunistom — Rev. Jos. Šimec ..	24
Tonče s Sloma — P. Bernard Ambrožič	26
Spomini — Rev. V. Sholar	26
Križem kraljestva križa — P. B.	32

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajatelji:

FRANČIŠKANI V LEMONTU.

Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

A V E M A R I A

December, 1943—

—Letnik XXXV

BREZMADEŽNA

Še vselej sem bil v zadregi, kadarkoli sem primerjal praznike Gospodove: božič, velika noč . . . Katerega se verno srce bolj veseli, kateri seže globlje v dušo, jo bolj dvigne iz vsakdanjosti tega življenja? — Če mislim na Marijo in njene praznike, se mi zdi odločitev tako lahka. Vsaj zame. Kako ne, ko pa srce kar samo narekuje: "Kako si lepa, vsa čista, Ti, Brezmadežna!"

Brezmadežno Spočetje! Zares veliko in težko skrivnost nam oznanja ta praznik. Marija — od vekomaj izbrana za mater Odrešenikovo — ni smela biti in ni bila nikoli, niti za trenutek, omadeževana s kakim grehom, tudi ne z izvirnim grehom, ki je sicer dediščina vsega človeštva. Težka skrivnost — a vendar tako ljuba in draga vernemu srcu. Je kakor solnčni žarek v žaloigro človeškega rodu, ki jo je započel "greh sveta". Je odrešenje za človeško naravo, za dostojanstvo človeške osebnosti, vso ponižano po izvirnem grehu, ki je porušil prvotno človekovo bogopodobnost, ki je raztrgal vezi božje ljubezni, pahnil vse človeštvo v bedo in trpljenje, zadal človeškimi srcem bolečino in smrt, volji slabost, ki je razgrnil čez razum Adamovih otrok temo zmot in nevednosti, napravil iz otrok božjih sinove jeze, poželjive strasti!

Dogma o Brezmadežno Spočeti je solnčni žarek božje ljubezni v te obupne mrakove človeških src. Vendar, vsaj eno bitje, ki edino med tolikimi milijardami ni bilo nikdar, niti za en sam bežni trenutek, omadeževano z grehom! In to bitje, ki je pravi in zgolj človeški otrok, ne kakor Kristus, ki je Bog-človek.

Umazano in razburkano je valovje greha, v katero se pogreza človeštvo. In česar

to bedno človeštvo rabi, je ravno ta edina duša, ki je ni oškropila in umazala niti najmanjša kapljica gréha, Brezmadežna, h kateri se lahko z zaupanjem in s hrepenjem ozira, v kateri lahko gleda ideal človeške osebnosti, ideal človeške duše v svoji nedotaknjeni čistosti in svetosti.

Zahvaljena božja Ljubezen za ta predragoceni dar, za to skrivnost, za to toliko klevetano versko resnico! Koliko lepote, kakšen veličasten ideal razkriva žejnim človeškim dušam. Ne kratkotrajen sen — resničen, trajen ideal, ki že dva tisoč let izžareva božjo lepoto, božjo svetost v vse, ki le odpro srca božji svetlobi. Brezmadežna — resničen ideal, ki je vlival in še vliva tisočem heroično moč, da sredi omamnih naslad, ki jih nudi bedni in grešni svet, zmagojujejo napuh in poželjivost mesa!

Zares srečni mi, ki nam sveti ta prečisti ideal. Srečna predvsem tista moška in ženska mladina, ki se, zbrana pod zastavo Brezmadežne, prizadeva za čistost in brezmadežnost svojega življenja.

*

Praznik Brezmadežne! Sredi otožnorednega adventa ga obhajamo, v začetku zime, ko ne nudi narava nobene lepote več, ko se le še gorki ljubezni posreči okrasiti oltar Brezmadežne s svežim cvetjem. Pa je v dušah toliko več lepote, tam, kjer sije luč vere, solnce božje milosti. Onemelo bi človeško srce, se mi zdi, ko bi se v eno samo strnilo vse ono, kar v jutro Brezmadežne občuti tisoč in tisoč duš, nedolžnih, čistih in svetih, a nič manj grešnih, blodnih, nad katere pa se skloni ta dan neskončno mil, vseodpuščajoči obraz Brezmadežne Matere.

NA SHODU

OSMI december! Brezmadežna! V vsem žaru nebeške lepote in brezgrešnosti stoji pred nami naša dobra Mati. Kako rad bi ob pogledu nanjo napisal besedo, ki jo je veliki sv. Pavel pisal svojemu učencu Titu! Nič zamere ne bo pri apostolu, če jih bom tudi malo predelal.

“Razodela se je Brezmadežna vsem ljudem; uči nas, da se odpovejmo brezbožnosti in posvetnim željam in na tem svetu trezno, pravično in pobožno živimo pričakujoč blaženega upanja in veličastnega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki je dal samega sebe za nas, da bi nas odrešil vse krivice in zase očistil kot izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela.”

* * *

V te besede je izzvenel govor pri shodu dolinske kongregacije in po njem se je začel razgovor o tem in onem v družbenem življenju.

“Tolikrat nam priporočate dobra dela,” je povzela besedo Sladičeva Katra. “Saj jih vendar vedno in vedno opravljamo. Mollimo vsak dan, postimo se vselej, kadar je zapovedano, vbogajme dajati pa ne moremo, ker nismo gospodinje. Ampak tistele tamle pri oknu, tistole mlado blago naj bi bilo malo bolj vneto, temu je tega ognja premalo.”

Od okna sem so začeli švigati sršči pogledi. Najmlajši rod se je čutil razžaljenega. Rad bi bil bušnil z glasnimi ugovori na dan, pa si ni dosti upal.

“Prav, Katra,” je povzel voditelj, “da si na to kolo vodo napeljala. Bomo šli kar lepo po vrsti. “Vedno in vedno opravljajš dobra dela.” Prav je. Kar zdi se mi, da hočeš reči, da si jih že dosti naredila. Drugače pa uči sv. Pavel, ko pravi, da ne omagujte v dobrih delih.

“Saj nisem tako hudo mislila.”

“Že verjamem. Bova šla pa naprej. S katekizmom sta tudi precej skregana. Najimenitnejša dobra dela poznaš po imenu, njih obseg ti pa ni več dobro znan. Vse pre-

ozka je tvoja razlaga molitve, posta in miloščine. In kdo ve, na kaj bi še naletel, če bi začel še dalje razkopavati po tvojem znanju krščanskega nauka. Ne bodi huda, če sem te radi tega malo pokrtačil. Po zmotah do luči!”

Katra poveša glavo. Mlajši rod se poredno muza, češ, zdaj si jo pa izkúpila. Prav! Zakaj pa nisi molčala!

“Z zadnjimi besedami si mi odkrila prav veliko rano v naši družbi. Edinosti ni, prijateljstva ni, ljubezni ni. Mesto tega pa razdor, prepir, sovraštvo, nevoščljivost in še drug temu podoben plevel.”

“Ko nas pa mlajše vedno dražijo!” se opravičuje Katra v imenu vseh užaljenih.

“Ni res, ni res! Vi pa nas, vi pa nas! Na miru nas pustite! Kaj smo pa vam naredile!”

Tako je vsevprek završalo in zašumelo v taboru mlajših. Le odločna beseda voditelja je naredila mir vsaj na zunaj. V srcih pa je še tlelo. Iz oči je čez švigalo na obeh straneh.

“In pravijo, da vi, g. voditelj, dajete mlajšim potuho. Nič jim ne rečete, nič jih ne posvarite, nič se za nas ne potegnete.”

Precej samoljublja je gledalo iz teh besedi. In nekaj tiste nesrečne nevoščljivosti se je tudi poznalo, ki bi rada sama sebe dvignila visoko, v nebesa, vse drugo naj bi pa šlo v ponižanje, če ne celo v pogubo.

“Dekleta! Prav dolgo že opazujem tale razdor med vami. In to veste same, da mi ni všeč. Razdor in kar je z njim v zvezi, prinaša družbi smrt. Z njim zapirate vrata v družbo vsem, ki bi rade vanjo vstopile, pa ne marajo za prepir.”

“Saj bi me rade imele mir, pa ga one mlajše nočejo,” se spet opravičuje Katra.

“Saj ga le ve nočete. Zakaj vedno obetate, da nas boste zatožile?”

“Tale svet vam bom dal, ki ga ima že sv. pismo. Drug drugega bremena nosite in tako spolnite postavo Kristusovo. Ve starejše poskušajte razumevati mladostno živahnost in ne iščite v vsaki besedi greha in napake. Ne glejte prestopkov tam, kjer jih ni. Ne z obsojanjem, ne s presojanjem, z vso ljubeznijo se oklenite mlajših pa bodo šle rade za vami. Dokler imamo čas, de-

lajmo dobro vsem ljudem, zlasti pa svojim domačim po veri. Ali bo šlo?"

"Bomo videle. Poskusile bomo. Samo—"

"Nič samo! Poskusile bomo in pika. Za 'samo' že spet tiči želo za novo rano. Zdej pa še mlajšim eno besedo. Najprej, da pazite na svoj jezik. Jezik je sicer majhen ud, pa v svoji nepremišljenosti lahko veliko hudega naredi. V nepremišljenosti pravim. Besedo izrečeš, pa ne veš, kako globoko z njo usekaš. Kar lepo z zaupanjem se obračajte na starejše za dober svet, pa se bo vse poravnalo. Več ljubezni, več zaupanja, pa manj trmoglavosti!"

"Upamo, da smo prepir za nekaj časa zavrli in da bo spet zavladal mir nad dolinsko družbo," pripominja kronika iz takratnih časov.

"Kaj pa treznost, ki ste jo omenili," se oglasi v nadaljnjem razgovoru voditeljica treznostnega krožka, "ali je še v veljavi? Nobena več se noče priglasiti."

"Seveda je še. Pa še večjo treznost vam bom priporočal. Ne samo treznost v pijači. Tudi treznost v besedi. Ne presočaj predrzno svojega bližnjega. Treznost v noši in obleki. Ne delajmo si z njo nepotrebnih izdatkov. Treznost v radovednosti. Ni treba, da bi morala biti povsod zraven, kjer je kaka nerodnost. Treznost za oko, treznost za uho!"

Predsednica treznostnega odseka je vzela to izjavo na znanje. Upajmo, da bo šlo njeno delo uspešno naprej. Prav pa je res, da je to vprašanje izprožila. Kdor molči, ne pride dosti naprej.

Želi še katera kakega pojasnila?

Molk!

"Par stvari vam bom še dodal. Ne zdi se mi prav, da dekleta preveč odhajate v tuje službe. Še manj pa, da se nekatere pri odhodu niti ne zglase ne. Nič ne obsojam, ampak navadno je to slabo znamenje. Navadno se to pravi, da hoče taka članica pretrgati vsako zvezo z družbo. V tem se pa ne kaže vnema za dobro delo."

Par deklet je malo povесilo glave. So že vedele, zakaj.

Drugo pa je skrb za lepoto domačega družinskega življenja. Dekleta, koliko imate tu dela! Skrb za mlajše bratce in sestri-

ce. Skrb za vzorno družinsko molitev. Priporočal sem vam že, da se družinski člani primerno vrstite. Vsak teden naj kdo drugi vodi molitev. Ta razlika je prav primerna in potrebna. Manj bo spanja, več bo pozornosti za pravilno izgovarjanje besedila. Priporočal bi vam skrb za skupno družinsko branje. Nedeljski in prazniški evangeliji, članki iz našega lista, zgodbe sv. pisma . . ."

"Oh, spet bo treba iti na delo od hiše do hiše!"

"Dekleta! Nič 'oh'! To je potrebno delo. Zlasti bi ne bilo napačno, če greste tudi v take hiše, kjer našega lista še nimajo, pa bi ga lahko imeli."

"Ne bomo nič opravile."

"Tudi to boste prenesle."

"Pa je človeku hudo, če nič ne opravi."

"Kolikokrat tudi Bog pri nas nič ne opravi. Letos boste morebiti opozorile na naročilo, vzbudile boste radovednost, sčasoma bo pa šlo. Odloženo še ni zamujeno. Ampak poskušati je treba."

Shod se je razšel. In če je tudi med razgovorom malo završalo, skoro že zagrmelo, je bilo pa nazadnje le res, da nevihte čistijo ozračje. Polne dobrih sklepov so članice zapuščale dvorano zadnjega shoda v letu.

Kaj pravite, kakšen bo odgovor o izvršenih sklepih, ko se bodo prihodnje leto spet videle?

SVETA NOČ, BLAŽENA NOČ

Kr. Cuderman

PRIJATELJI moj, morda si že v letih. Morda že v sivih laseh pohajaš okoli. Morebiti si z lasmi izgubil že tudi srce polno lepih vzorov in ciljev. Že davno gledaš v svet z jasnimi in hladnimi in preračunljivimi očmi. In celo leto si ves točen, uraden, stvaren kot računski stroj. In svet okoli tebe je morda pravtako star in pust in brezupen kot smo sami. Še brezupnejši je. Tak, da si komaj upaš

odpreti oči. A glej. Nenadoma se zazdi, da le ni tak. Kar v hipu pride nad nas in naenkrat občutimo, da vendarle nismo še, s svetom vred, tako brezmejno izsušeni in stari.

Nekaj tajinstvenega, nekaj skrivnostno-sladkega in veselega živi v teh dneh. In docela nevidno. Sicer kriče krokarji v temne, vlažne, kratke zimske dneve. Brez moči, zapuščeni jočejo goli drevesni okostnjaki v megljenem morju. A skozi to puščobo prihaja nekaj nevidnega, silnega, svetlega. Obkroža nas, objema, sili v dušo in polni z lučjo. In poje v duši in zvoní ko na pomlad. Ah, ne ko na pomlad! Saj ni v duši pesem tičkov in v solncu šumečih gozdov! Ni pesem dneva, pesem noči je! Spet poje v nas prastara, čudapolna pesem o sveti noči: o Materi in Otroku v hlevcu betlehemskega, o revnih pastirjih in o angelih, ki plavajo na zemljo.

O, ti sveta božična noč! Nepozabna, nerazrušljiva, silna še po 1943 letih. Svet je danes kot vedno hudoben. Srca milijonov so temna, nesrečna, razbita. In med ta naš svet prisije spet spomin na sveto noč — ljudje namreč nikoli ne morejo več pozabiti te noči, dasi morda nič več prav in trdno ne verujejo vanjo. Sredi bogopozabnosti in domotožja in mrzlične blodnje se zazdi ljudem, kot bi se spet spustile angelske trume iz onega presrečnega sveta na zemljo. Kot da bi jim klical eden od njih: Oznanjam vam veliko veselje, ki bo dano vsemu ljudstvu.

V teh dneh tedaj prisluhnejo. Srca utripajo hitreje. Za hip se trdosrčni, morda neverni, otresejo ničemurnih sanj kratkega življenja. Okameneli strme v blaženo zamaknjenje svete noči. Nepoznana sladkost jih prevzame. Dvigne se pred njimi novi veliki svet. Večnolepi, neumrljivi upi človeštva zasijejo na jutranjem obzorju. — A zakaj samo strme? Zakaj se ne ganejo z mesta? Zakaj ne hite s pastirji k razpadlemu hlevcu v Betlehem? Zakaj ne padejo pred Otroka in ga ne molijo kot pastirji: preprosti, ponižni, polni vere?

Ah, saj to je tisto. Da bi verovali, kar so

angeli oznanili o Otroku, ravno tega ne morejo. Tega nočejo! Kako bi verjeli Otroku, ko ne verujejo niti v angele? In kako bi mogli, pravijo, verjeti v angele, ki jih ne pozna moderna znanost? Betlehemski pastirji in ribiči z Galilejskega morja so lahko verjeli. Oni so bili otroci, veliki otroci. Lahkoverni, nezmožni globljega razmišljanja. "Mi pa sveta ne moremo tako naivno gledati. Mi ga gledamo znanstveno. In za znanost ni čudežev, ni učlovečenja, ni odrešenja. Betlehemska noč je za nas pravljica: lepa a neresnična." — Nesrečni zaslepljenci!

O blagoslovljena božična noč! A ne za vse. "Luč je zasijala v temo, pa tema je ni razumela." Prišla je Luč od zgoraj v črno temino časov. Saj je vedela Luč, da to zmore le sama. A tema Luči ni razumela. Noče je razumeti niti danes. Raje dviga svoje neznatne, smrdljive, revne leščerbe človeškega duha. In uspeh? Vse temne točke, vsa velika vprašanja, zmisel in pomen človekov, odkod, kam, zakaj — vse pada še globlje nazaj v črno divjo temo.

O sveta noč, blažena noč! — Tebe same pa tema ne more požreti. Stoletja, tisočletja že žariš in ogrevaš, dokler se ne preliješ ob dopolnjenju časov v večno luč. Prišel bo, prišel tisti zadnji veliki dan, ko bo sta življenje in resnica blesteli v tvoji hiši. Tisti ubogi, ki Tvoje luči ne marajo videti, slepijo sami sebe.

Tako je in nič drugače. Okoli nas je danes noč, vihar tuli. Starodavna božična zvezda pa sije tiho in mirno nad blodnjami sveta. Ona je znamenje živega Boga, ki ne dopusti, da bi njegovi v svetu zašli. Čim groznejši so viharji, tem lepše žari božična zvezda. Čim večja je stiska, tem burneje in tesneje se stiskamo k Njemu, ki prihaja ko Rešenik sveta.

Nič nismo zadovoljni in srečni današnji ljudje. Raztrgani, razdvojeni, prezebajoči hitimo s pastirji po polju k betlehemskega hlevcu. A v nas je čar svete noči, na čelu nosimo odsev božične zvezde.

Pridite, pozdravimo svojega Boga!
Izjokajmo se pred Gospodom,
ki je nas naredil!

MIR LJUDEM...

BOŽIČNI dnevi se imenujejo po pravičici prazniki ljubezni in miru. Kdo more pojmiti neskončno ljubezen in usmiljenje večnega Boga, ki je poslal svojega Sina, da bi rešil človeški rod. In ta božji Sin si je privzel človeško naravo iz ljubezni do nas. Kot slabotno dete se je rodil v razdrtem in zapuščenem hlevu poleg Btlehema. Med grešne zemljane se je naselil Kralj miru. Prinesel je mir ljudem, kakor so to v nebesnih melodijah zatrjevali angeli: "Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem!"

Kako blagodejno odmeva ta božji slavošpev na sveti večer in sveti božič v srcih vseh, še celo onih, ki so zagazili proč od cerkve in cerkvenega življenja, pa jih spomin na božje Dete vendarle še ogreje. V svetih božičnih dneh se zdi, kakor da zagrne velik zastor vsakdanje skrbi, nevšečnosti, notranji nemir in druge bolesi.

Med svetovno vojno smo brali, kako je vsaj na dan rojstva Gospodovega utihnilo rožljanje orožja, streljanje in krvavo napadanje. Obe vojskujoči se stranki sta sklenili za sveti dan odmor in premirje. Vse je mirovalo; vojaki v zapoih in strelnih jarkih so se oddehnili. Na praznik ljubezni in miru so se mogli spomniti, da je vojna le posledica človeške grešnosti, ker ljudje ne živijo po volji božji, ker ne uvažujejo vsebine betlehemske himne.

Toda Odrešenik naš ni prinesel miru samo za sveti večer, za sveti dan; zagotoviti nam je hotel stalni mir. In vendar je danes toliko razrvanosti, razdvojenosti, nezadovoljstva, nepokoja, prepira, razprtij in sovraštva med posamezniki, v družinah, občinah in deželah! Ali je bila mirovna himna angelov nad betlehenskimi jaselcami prevara, prazna obljuba? . . . Nikakor. Če med svetom ni miru, je kriva le slaba človeška narava, ki se odtuja božji volji in slepo drvi za zemeljskimi dobrinami in hoče ustrezati le sebi.

Ali smo že kdaj bolj resno premislili, kakšna je vsebina slavošpeva, ki je očaral pastirske stražnike v božični noči?! Kako

se že glasi? . . . "Slava Bogu na višavah, in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji." (Lk 2, 14.) O miru pojo poslanci iz nebes, mir zagotavljajo; toda ne pozabimo, da dostavljajo tudi pogoj: mir vsem onim, kateri so Bogu po volji, t. j. ki so sveti, dobri, pravični, torej svete volje. Sveta, pravična je pa naša volja le tedaj, če je v skladu z voljo božjo, če se drži tega, kar Bog hoče.

Zdaj nam bo jasno, zakaj se betlehemska blagovest o miru v človeškem življenju in v življenju narodov vselej ne uresničuje. Dajmo Bogu, kar je božjega, pa bomo deležni božje obljube. Slavi božji — bo sledil mir ljudem, če bomo s slavo božjo združevali lastno sveto voljo.

Ker se preveč poudarja lastna volja, ker nas ima na povodcih napuh, sebičnost, lakomnost; ker je pravičnosti in ljubezni do bližnjega čimdalje manj, ker skrb za lastno ugodje izpodriva dela karitativnosti — ker v te napake zajdejo tudi državniki in oblastniki, zato gineva pravi notranji in tudi zunanji mir, odtod zatiranje slabjših, odtod krvavi razpori, vojne, prelivanje krvi.

Čast in slava božja, pa podrejenost človeške volje — volji Najvišjega: to je pravec, ki vodi do ljubega miru in zadovoljnosti. Toda vsepovsod se pretežna večina ljudi ravna drugače. V očenašu izrekajo prošnjo: "Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih, tako na zemlji," z življenjem pa prav to prošnjo preklicujejo.

Ker je notranji mir posameznika, pa tudi mir v človeški družbi tako neprecenljiva dobrina, ki nam jo je prinesel sam božji Sin, bodi naša skrb, da si jo za trajno priborimo in zavarujemo. Kralj miru nam je dal v ta namen tudi mogočno sredstvo: najsvetejši Zakrament. Mir, ki se zanj potegujemo, in zakrament sv. Rešnjega Telesa, sta med seboj v najožjem stiku. Sveta Eucharistija je najmočnejše in najizdatnejše sredstvo miru.

Zadnja večerja, ki je pri nji postavil Jezus zakrament sv. Rešnjega Telesa, je bila zares praznik miru. Že priprava — umivanje nog kot znamenje notranjega očiščenja — je pokazala najbistvenejši in najvažnejši pogoj za mir. Velika zapoved, da bi bili

vsi eno v ljubezni, spremljana z gorečo molitvijo Gospodovo, je bila v onem trenutju dana v zaščito miru in vzajemnosti. Prvikrat so bili apostoli oni znameniti večer združeni z mesom in krvjo Kristusovo, združeni s Kraljem miru. In od takrat prehaja mir Kristusov skozi vsa stoletja na vse, ki to božjo hrano s čistim srcem uživajo.

Vsaka daritev svete maše je veliko mirovno dejanje. Zato tudi lahko rečemo: Sveto obhajilo je najboljša razorožitev duše, torej prava razorožitev.

Kdor hoče k mizi Gospodovi in biti v polnem obsegu deležn sadov svete maše, se mora poprej iznebiti notranjih peg in napak, se mora razorožiti, odpraviti vso plažo, tudi jezo in sovraštvo. Saj naroča Kri-

stus sam: "Če prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar tam pred oltarjem in pojdi, da se poprej spraviš s svojim bratom, in potem pridi in daruj svoj dar." (Mt 5, 20—24.)

Ni dvoma: če bi prihajali h Kralju miru pred tabernakelj vsi, prav vsi in pogostokrat, bi kmalu zavladal pravi mir po vesoljnem svetu in ne le v srcih obhajancev. Sveto obhajilo je najboljša mirovna konferenca; sveta Evharistija je praznik sprave z Bogom in tako tudi praznik sprave ljudi med seboj.

Naj betlehemsko oznanilo ne izzveni brez trajnega vtisa na naše duše; naj nas vsekdar opozarja na globoko in osrečujočo vsebino božičnega slavošpeva!

PASTIRČEK

V. Vodušek

*"Jezušček, pastirsko pesem zate,
Veš, saj nimam še piščalke zlate
da bi zlato pesem ti zapel;
majhne roke niso še bogate.*

*Pa zato le željo ti povem:
naj naš dom bo kakor Betlehem
v oni zimí,
ko so jagenčke privedli k tebi.
Naj še jaz bom*

*jagenček med njimi.
Jezušček, kaj naj darujem tebi?
Drugega daru gotovo ne bi
v malih jaselcah bil bolj vesel:
jagenček naj tvoj bom, vedno bel."*

*Moja pesem je tako božična,
moji jagenčki tako so svetli,
da gotovo bodo Sveti trije kralji,
k Jezuščku na poti pome prišli.*

V TEMNI SVETI NOČI

ČRTICA

Fr. Ks. Steržaj

BILO je na sveti večer. Prav po malem je naletaval sneg. Nežen in droban je bil kot ivje. Tal se ni prav prijemal, ker je bil lahak in ga je veter razpihaval na vse strani. Le v zakotjih bodovljske grape se je oprijemal, pa še tam ne posebno, skoro kot bi se bal, da ga veter ne odnese drugam.

V zadnjem kotu v grapi je imel svojo kočo Presetnikov Groga. Že stara in okajena je bila. Letnica na vratih je kazala 1712. Tedaj je bila kočja postavljena, in ni čuda, da so bile stene razpokane in slabe.

Tisti večer je bil Groga sam v koči, kakor navadno. Bil je mož bolj čokate postave, širokopleč, in njegovi lasje so bili kakor zunaj pašniki — tupatam belo, vmes pa grvina resja in trave.

Za ljudi Groga ni maral. V samoti je zrasel in osamljen je ostal. Tudi ženiti se ni hotel. V samoti pa se človeku srce kaj rado zapre, in težko se dobijo oni skrivnostni ključi, ki bi ga zopet odprli . . . Včasih, ko je imel še očeta in mater, Groga po dva dni ni bilo domov. S puško je lazil okoli po gozdeh — ne mene se zato, ali sme ali ne. Onadva sta ga večkrat prijemala zaradi tega — pa je bil gluha in slep za opomine. Je bil pač sin gora in zrasel v gozdeh — kakor gabrova grča, nad katero se trudi lesar, da bi jo razbil, pa se ne da. Da je bil tak, sta mnogo zakrivila tudi starša, ki sta bila preveč popustljiva.

Bilo je torej na sveti večer. — Groga je sedel za mizo in kadil iz kratkega vivčka. — Zunaj pa je nalahno naletaval sneg. Poltema je vladala v sobi. Prijetna toplota se je širila od starikave peči po izbi, lahna in omamljiva skoraj kot pomladanji vonj vijolic. Tobačni dim je polagoma plul po sobi. Tuintam so predrli tišino svetonočni zvonovi, semtertja se je čulo šumenje potoka v grapi.

Nemo je sedel Groga, vlekkel iz vivčka in si v presledkih natočil sadjevca. Pri tem pa so mu vstajale misli hitre kakor vetrec

zunaj, ki je raznašal sneg — opojne in mamljive, kakor žganje, ki ga je pil. Pri srcu pa mu je prihajalo prijetno in toplo...

Ej da! to so bili časi, takrat, ko je še hodil po gorah na lov, ko je tako prosto in brez strahu stopal za sledovi bistrionogih srn! . . . Kaj mu je bilo vse drugo mar? Nič! Drugi so se izgubljali po gostilnah ali so voglarili — njemu pa je bila puška vse — gostilna in dekle. — Škoda, da so se ti lepi časi končali tako strašno, tako grozno. — Groga je bil divji lovec, strasten in odločen — in to mu je ugonobilo vse ono prijetno zadovoljno življenje in mu prineslo samo nemir in pekočo vest. Res, ravno nocoj dvajset let je bilo. — Kako že?

Groga je iznova nabasal vivček, počasi in polagoma prižgal in parkrat krepko potegnul iz njega, kakor bi hotel odgnati težke misli, ki so se ga lotile.

Da, da! Ravno na nocojšnji večer je bilo. Doma so sedeli pri večerji vsi štirje, oče in mati in on ter sestra Mina. O svetem večeru so se pogovarjali. Trska v čelesniku je gorela v rahlih, tuintam pojemajočih plamenih, od velike zelene peči se je širila prijetna toplota po izbi, nad jasicami je brlela leščerba, pojemala in zopet zasvetila — zunaj je nalahno padal sneg, vetrič ga je raznašal na okolu, v daljavi se je tuintam posvetila svetloba baklje in zopet ugasnila.

In tedaj je Groga vstal izza mize, se prekrižal in molil.

“Ali greš še kam nocoj, Groga?” je vprašal oča.

“Grem, proti Stanišču po gozdu” — je odgovoril sin in segel za prečnik po puški.

“Nocoj, Groga?”

“Nocoj, saj bom jutri že pri maši v mestu.”

“Ne spodobi se, doma mi bodi, Groga!” je zagrmel oče in vstajal od mize. “Nocoj je sveti večer.”

“Kaj pa naj počnem?”

“Če družega ne veš, pa spat pojdi! Na lov nocoj ne boš hodil!”

Nekam resne in težke besede so bile očetove besede.

“Pa zakaj ne?” je vprašal Groga.

“Zato ne, ker jaz pravim in ker je nocoj sveti večer.”

“Naj bo kar hoče! Jaz grem!” In Groga je odšel — ne meneč se za očetove besede.

Zunaj pa je začela burja pihati in raznašati sneg na vse strani. Groga se ni zmenil ne za burjo ne za sneg. Tiho in oprezno je stopal proti gozdu, sekiro na rami. Da, kdor bi ga tako srečal, bi bil mislil: to je zakasnel drvar, ki se vrača proti domu. V škornjih na desni je imel skrito cev — kopto pa pod kamižolo na hrbtu. Previdno se je oziral naokoli in stopal dalje.

Suha, trhla vejica je počila pod njegovimi nogami. Obstal je in pazno gledal okrog sebe; njegove oči so skušale prodreti to tajinstveno gozdno tišino in naposled so obstale na dveh iskrecih se točkah v debri starikave, trohnele bukve.

Kakor dvoje žarečih in premikajočih se kroglic. —

Grogu so se naježili lasje. Prav čutil je, kako se mu je nalahno dvignil klobuk. Mraz mu je stopil na hrbtu in nekaj težkega mu je prišlo v noge. Skoraj se ni mogel ganiti. Prsti na roki so se krčevito oprijeli toporišča. Nekaj mu je reklo: “Sveti večer je, vrni se!”

Žareči točki sta se premaknili in izginili. Nato zategnjen, čuden, tožen glas, ki se je trenutno razširil po gozdni tišini in zopet zamrl. Ognjeni točki sta se zopet pokazali.

“Hvala Bogu, saj je le sova” — Groga se je oddahnil in stopil naprej.

Sova je zafrfotala s perutnicami in zletela. Kako čudno se je razlegalo po gozdu! Skoro bi se bil Groga iznova polotil strah. Pa premagal se je. Še nekaj korakov — in divji lovec je stal ob debelem bukovem štoru, pred njim pa se je raztezala mala, s snegom pokrita ravninica.

Previdno in počasi je potegnil puško, jo sestavil ter nabasal. Potem je obrisal sneg z bukovega štora in sedel nanj. Puško je naslonil čez kolena in čakal.

Tukaj mora priti danes na strel. Sledil in opažal je že več dni, pa nikdar ni mogel priti do strela. Srne so bile predaleč — kakor bi čutile njegovo navzočnost. Danes pa mora priti do strela. Za gotovo —

saj je vzel doma praprotno vejico iz kresnega venca, in v njej je bilo seme . . .

Vse tiho v tej temni sveti noči, tako tiho kot v domači cerkvi. Zdaj je neki glas pretrgal tišino. Groga se je zdrznil, napel petelina in čakal. Gledal je na vse strani, kje se pokaže divjačina. Varno in pazno je tiščal puško k sebi. — In tedaj se je pokazala izmed nizkega grmičja rogata glava in za njo vitko, lepo zraslo srnjakovo truplo. Lep je bil zares. Grogu je vztrepotalo srce, kri mu je silila v glavo, nemiren je bil in razburjen. A samo nekaj hipov. Srnjak se je previdno oziral okoli. — Vse varno. In gotovih, počasnih korakov je prihajal vedno bliže brezskrbno — in za njim še eden, še dva . . .

Grogu je zaigralo srce. Praprotovo seme se je obneslo. To je prav naredil, da je bil šel na lov ravno danes in vzel s seboj to čudodelno seme . . . Še trideset korakov — še dvajset. — Nato pok — in še eden. Dve srni sta obležali v snegu. — In ravno ko je Groga vtaknil nov strel v cev — ga je nekdo prijel za ramo:

“Stoj, kdo si?”

Groga se je prestrašil. Skoro bi mu bila puška padla iz rok. A hitro se je zavedel. Vrgel se je naprej z vso silo in nato v stran, stopil za bukev, vrgel puško na lice ter čakal.

“Ha, zlodej!” je zaklel oni. Bil je gozdni varih in lovec. — Groga ga je dobro poznal in celo prijatelja sta si bila. No tukaj, je dobro vedel, neha vse prijateljstvo. Dolžnost in služba sta pred prijateljstvom, in lovec bo tvegaj rajši življenje nego pustil njega, da bi ušel. Torej boj na življenje in smrt! In danes je sveti večer! — Ne vda se pa ne, nikakor ne, naj velja kar hoče — čuvaj ga prijete ne sme . . . Ta sramota . . .

“Stoj, kdo si! Ustrelim!” — In res — tik mimo bukve je zletel lovčev strel. Nekaj zrn je celo odškropilo od debla — Groga je stal nepremično.

“Zlodej — imej pamet in vdaj se tu!” Prijatelj lovec se je bližal prostoru, kjer je stal Groga, od strani in se varno posluževal debel v obrambo.

Groga je uvidel, da mu ne bo mogel uiti.

Ali on ali jaz! — Hipno mu je šinila misel. Toda — morivec, ubijavec? — In to celo na sveti večer — Lovre, tvoj prijatelj! — In vendar — če ga pustiš? — Ti si nesrečen, zasramovan, zaprt. —

Lovec je prihajal vedno bliže.

Groga je hotel poizkusiti zadnje, da se reši sramote.

“Lovre” se je oglasil, “bodi pameten, jaz sem!”

“Groga, ti?” —

Skoro neverjetno, nezaupljivo je bilo vprašanje.

“Da, Lovre! Pusti me, naj grem —”

“Oddaj orožje!”

“Nikdar — razen, če me ne naznaniš!”

“Moram! Prisegel sem!”

“Torej nobene rešitve?”

“Oddaj orožje in pusti se vkleniti!”

“Nikdar!”

“Groga!”

“Lovre!”

Kakor iskre na nakovalu od vročega železa, ki po njem vdarja kovač, so padale besede.

“Groga! Vdaj se! Bodi pameten —”

“Pusti me! — Če hočeš, ti dam puško — samo mene pusti — in ne izdaj me!”

“Ne morem!”

“Res ne?”

V istem trenutku se je zabliskalo in lovec Lovre je kriknil ter padel vznak. Puška je odletela daleč v stran.

In Groga se je polotil strah in groza. Kakor zadet srnjak je poskočil in bežal, bežal kar naprej, naprej — — —

Sneg je naletaval, veter je pihal, drevje je šuštel — on pa je bežal in bežal — — —

In od tedaj je dvajset let. Kakor takrat, se je zdelo Grogu nocoj po dolgih dvajsetih letih v temni sveti noči! —

In kakor bi ga nekaj dvignilo pri tem spominu — je planil Groga pokoncu, izvrnil čašico žganja, kakor bi iskal poguma, zagrabil dvocevko izza prečnika in stopil skozi duri . . . Mrzel veter in sneg sta mu udarila v obraz. A Groga se ni zmenil. Stopal je proti hribu — po oni poti, kot pred dvajsetimi leti.

Sneg je naletaval, burja se je ž njim igrala in ga nasipala v zatišjih. Stopinje so se

vdirale. — Skoraj tako, kakor pred dvajsetimi leti v oni temni, skrivnostni, nepozabni sveti noči.

Še nocoj. — Kakor bi ga nekaj gnalo, nekaj klicalo — še nocoj — še enkrat po dolgih dvajsetih letih — še enkrat na lov. — Mora iti! Mu ne da miru! Nekaj ga žene . . . Naj bo, kar hoče!

Iskali so morivca, tedaj, pred dvajsetimi leti — iskali sledu — a burja in sneg sta vse zametla! Samo črva v notranjosti nista ugonobila in podsula s snežnobelo odejo. Ta ni miroval, ta ni počival, do danes. In danes! — Dolgih dvajset let ni pogledal Groga puške, ni šel na lov iz strahu in groze nad tistim dejanjem. Puška je počivala vseh dvajset let na istem mestu. Groga se je ni dotaknil, strah ga je bilo pred njo. Kadar jo je zazrl, mu je očitala strašni greh . . . Nocoj ga spremlja nemara zadnjikrat! Na zunaj je že vsa zarjavela, skoro nerabna. Bodi! Še enkrat na lov, potem nič več. — Toda če ga kdo dobi? Kdo, kdo? — Saj je nocoj kakor nalašč. — Kakor pred dvajsetimi leti . . .

Groga je spreletel mraz po vsem životu . . . Proč neznosne misli! Samo še enkrat in nikoli več. In danes ne bo streljal, če bi prav naletel na lovca, nikdar! Samo zato gre, da si zunaj potolaži ta nemir, to strašno vest . . .

Drevje je molčalo, sneg je naletaval — burja je tuintam zapela ob vejevju žalostno, mrtvaško pesem.

Groga se je ustavil na onem mestu, kot pred dvajsetimi leti v oni temni, skrivnostni sveti noči.

Ono staro bukovo deblo — je izginilo — preperelo in razpadlo v gnoj. Sicer pa vse, kot takrat.

Groga je sedel na skalo in naslonil puško na koleno. Potem je pogledal naokoli. Ravnica kot nekdanj. Niti onega leskovega grma niso posekali, kjer se je bil takrat prikazal srnjak. Ravno tak je, samo večji.

Groga je počasi napolnil puško in čakal . . . Sneg je padal, burja se je poigravala s snežinkami, sicer pa vse tiho.

Groga je zrl z vso silo svojih oči proti oni strani. Vse mirno! — Ne, tam se nekaj giblje, nekaj nejasnega, nekaj čudnega. —

Ali je srnjak? — Gropa je postavil puško pokoncu, prsti so se krčevito držali petelina. Glava in vrat sta se mu vzpenjala naprej, proti podobi. Ta je postajala vedno večja. Najprej siva, potem bela, čudna, nerazrešna.

Prsti na puški so se oprijemali petelina. Gropa je nemirno pričakoval ugodnega trenutka.

Toda, kaj je to — je-li srnjak? Nekam velik je in ves bel — pa tako svitle oči —

grozno, strašno gleda — kakor pred dvajsetimi leti.

“Ustrelim” je pomislil Gropa in pritisnil.

Pok, grom, šumenje — pa zopet vse tiho. Namestu pa je ležal Gropa s prestreljeno glavo . . .

In sneg je naletaval, burja ga je raznašala naokoli.

Pri župni cerkvi pa so peli zvonovi v oni temni sveti noči slovesno, a obenem skrivnostno, pojemajoče . . .

V HLEVCU JEZUŠČEK LEŽI . . .

G. S.

*V hlevcu Jezušček leži,
moli ga Marija:
bele ovce blejejo
in ga s sapo grejejo:
zvezdice trepečejo,
nizko zaleskečejo.*

*V hlevcu Jezušček leži,
moli ga Marija:
solza ji v očeh blesti,
solza tihe radosti:
ob skrivnosti tega dne,
ki rešilen je za vse.*

*Solza ji v očeh blesti,
solza bridke žalosti:
misli, kaj bo Sin trpel,
ko bo križ na rame vzel,
in za greh naš v smrt bo šel,
da človeštvo bo otel.*

*Angelci s oglase,
pesmi jek zdaj čuje se:
Vsem zemljanom božji mir,
ki je sreče prave vir.
Vsem veselje nosimo
in tolažbo trosimo!*

Slovenski koledar. — Učakal je leto 1944.

Dasi je že v lanskem letu malce podvomil, če ga bo. Navdušenje, s katerim so rojaki sprejeli lanskega, čeprav se mu je naročnina povišala, mu je dalo novega upanja. S hvaležnostjo priznavajo izdajatelji, da ga je le ljubezen rojakov do slovenske besede ohranila pri življenju. Bevskalet ta ali oni, kako neki more v teh časih imeti slovenski almanak toliko slik in toliko strani za tako majhen denar, če ga ni podprla jugoslovanska vlada s posebno svotico, pa smo lahko veseli dejstva, da franciškanom v Lemontu še nikdar ni bilo treba moledovati pred jugoslovansko vlado ali katerikoli drugo vladno ustanovo, da bi nam prišla na pomoč. Da še v letu zidanja našega kolegija, ko nam je jugoslovanski ambasador v Washingtonu, Dr. K. Fotič, obečal znaten ček kot podporo narodni inštituciji v Lemontu od strani jugoslovanske vlade, smo bili kar veseli, da so zastopniki prve domovine naše snedli svojo besedo. Narod nam je dal pobudo za delo s svojo požrtvovalnostjo, samo Bogu in rojakom smo odgovorni za avoje početje.

Tudi list naš in letni almanak izhaja redno le radi dobrote rojakov katoličanov, ki kljub darovom svojim lastnim župnijskim ustanovam še vedno najdejo dolar ali dva za podporo katoliškemu časopisu.

V zabavo radovednim, ki so s tako skrbjo povpraševali, odkod denar in kam gre, bi povedal zgodnico o Ircu, ki se je vedno jezil na svojega župnika, "češ, kaj mu bo denar, kaj vedno o denarju govori, odkod in kam grede tisočaki?" Drugi Irec ga pa vpraša: "Ti, pa kam bi ga dal, denar, odkod ga toliko dobi fajmošter?" nakar mu prvi jezni radovednež ni drugega odgovoril, kakor: "I to pa res ne

vem, jaz mu še nobenega ficka nisem dal."

Ali ni čudno, da nam je vedno tako pri srcu sosedov denar, čeprav nismo centa prispevali k njegovi imovini?

Vseeno v informacijo: tisk je stal pol tretje tisočak, poštnina in odpravnina pol tisočaka, slike pol tisočaka, sam zračunaj, koliko je prebitka.

To informacijo podajam bolj našim rojakom kakor sitnim radovednežem, da bodo razumeli, zakaj letos koledar nima toliko slik, zakaj niso bile priobčene slike, ki so nam bile poslani od raznih rojakov, zakaj ne more imeti koledar oglasov in drugih manj važnih dopisov. Denarja ni odvišnega, pa tudi papirja ne — vojni urad nam je za petami radi varčevanja papirja —, bakrene in zinkove kovine ni za fotografije.

Oprostite rojaki, da Vam slike Vaših fantov-vojakov niso prišle v koledar, kakor ste želeli. Krivda je delna tudi Vaša, ker slike in kartice, ki ste jih poslali, niso bile jasne, ker so bile prestare in prelomljene. Le nekaj slik bi bili lahko posneli, radi zamere drugih, ki bi jo lahko pričakovali, pa še teh nismo priobčili.

Slovenski koledar izdaja Uprava Ave Maria le zato, ker je naš katoliški koledar tridesetletna narodna ustanova, iz narodne zavednosti ga nočemo še opustiti, dasi nam dobička nobenega ne prinaša. Upamo, da bodo tudi rojaki segali po njem iz narodne zavesti, ker je koledar ena med redkimi slovenskimi knjigami, ki jih Ameriški Slovenci izdajamo.

Zahvaljeni vsi, ki ste v lanskem letu pripomogli, da smo vsaj stroške poravnali, tudi letošnji trije kvodri, ki jih bote žrtvovali za naš koledar, bodo šli le v trošnji sklad za tisk in upravnino.

BOG MISLI NATE

(Ob pogledu na trpljenje minulega leta.)

Ze v stari zavezi je Sveti Duh po navdih-njenih pisateljih vzpodbujal k zaupanju na božjo previdnost. "Vrzi vso skrb na Gospoda, on te bo že preživel! Če bi tudi po smrtni senci hodil, se ne bom bal hudega, ker si ti, o Gospod, z menoj. Bog je nizkega in mogočnega ustvaril in za vse enako skrbi. Kdo pripravlja krokarju njegovo jed, ko njegovi mladiči k Bogu vpijejo in sem ter tje spreletavajo, ker nimajo hrane?"

Ze sv. pismo stare zaveze ima torej lepe misli o božji previdnosti in o božji skrbi za vsa bitja. Še lepše je pa o očetovski božji skrbi govoril božji Sin. Zato naj človek v vseh udarcih usode zaupa na božjo previdnost, ki ga ne bo zapustila. Res da Bog pošilja trpljenje vsakemu človeku, ker je pomen trpljenja neizmeren in korist trpljenja nenadomestljiva. Vendar Bog vidi naše šibke moči, zato ne bo slabše ravnal z nami, kot ravna lončar, ki posode samo tako dolgo pusti pri ognju, dokler brez škode zdržijo in kot ravna voznik, ki živinčeta ne bo preobložil.

Vsemogočni, dobri in usmiljeni Bog ima vsako stvarco, kaj šele vsako človeško bitje, ustvarjeno po njegovi podobi, odkupljeno z Jezusovo krvjo in namenjeno za nebesa, zapisano v svojem očetovskem srcu. Naj torej premetavajo tvoj čolnič življenja še tako hudi viharji: ob sebi imaš Gospoda, ki bdi nad teboj, četudi se večkrat zdi, kot da je pozabil nate. Nanj se zanesi. Zaupanje na božjo previdnost, zlasti še slepo zaupanje ob najhujših težavah in nesrečah, je Bogu še posebno ljubo, ker s tem zaupanjem priznavamo božjo moč, dobroto in zvestobo v obljubah.

Človek naj le uporablja svojo pamet, ki mu jo je Bog dal za vodnico. Toda kljub preudarjanju bo včasih napačno izbral. Ko mu bo torej hudo in bo delal samega sebe za vse odgovornega, se naj pomiri ob misli, da je Bog že naprej to vedel in bi bil lahko preprečil, pa ni hotel. "Njim, ki ljubijo Boga, vse sodeluje v dobro," pravi sv.

Pavel. Bog je tisti veliki strokovnjak, ki pusti naravi in svobodni volji njun potek, a se mu vendar pokorno uvijeta, kakor je potrebno za doseg božjih namer.

Človek naj ne želi, da bi šel svet in da bi šlo človeško življenje ono pot, katero je sam zamislil. Slabotno in nepopolno je naše spoznanje, Bog pa vidi sedanost in prihodnost in vidi onstran groba. Sklepe božje previdnosti naj človek hvaležno proslavlja, ker so veličastni in polni ljubezni. Božji mlini večkrat prav na čudne kamne meljejo, pa vedno prav semeljejo.

* * *

Dne 17. decembra se Cerkev spominja odlične vzhodne svetnice Olimpije. Kot deklica, kot žena in kot vdova je zares svetniško živela. Bog ji je pa kljub temu, oziroma prav zato pošiljal tako težke križe in preizkušnje, da je njena šibka narava včasih že kar omagovala. Takrat ji je prihajal na pomoč veliki trpin sv. Janez Zlatousti, carigrabski patriarh, in s svojim neomahljivim zaupanjem na Boga vlival miru, da se je potem spokojno prepuščala božji ljubeči roki.

Rodila se je sv. Olimpija iz velerodne in zelo bogate carigrabske družine l. 368. Bila je v sorodstvu s tedanjim cesarjem Teodozijem I. Starši so ji kmalu pomrli, nakar jo je vzela v vzgojo njena modra in krepostna teta, ki jo imenuje sv. Gregoril Nacianški "vzor čednosti".

Ze v zgodnjih dekliških letih se je Olimpija poročila z Nebridijem, cesarjevim finančnim ministrom, ki je bil nekaj časa tudi cesarski namestnik v Carigradu. Nista pa bila dolgo poročena, po 20 mesecih je Olimpiji umrl mož in jo pustil samo.

Olimpija je bila izredne telesne lepote in ji je ob moževi smrti bilo komaj 18 let. Mnogo je imela snubcev, a je vse odklonila, ker je hotela više po potu popolnosti. Ta njena namera pa ni bila všeč cesarju Teodiziju, ki si je kot njen sorodnik in kot prijatelj pokojnega Nebridija lastil soodločanje pri njenem življenju. Postavil ji je imetje pod oskrbnišтво, dokler ne dopolni 30. leta. Tudi ni smela k slovesnemu bogoslužju. Vendar Olimpije to ni omajalo, ostala je zvesta Bogu in hrepenenju po viš-

jem svetu. Polagoma je tudi cesar začel ceniti njene čednosti in ji je vrnil upravo premoženja.

Svoje ogromno bogastvo je sv. Olimpija poslej rabila le za dobre namene, zase ni skoraj nič potrebovala. Blizu in daleč je delila njena dobrotna roka. Cerkve, samostani, bolnišnice, ubožnice in sirotišča so bili deležni njenih obilnih podpor. Nešte-to sužnjev je odkupila. Uboge je tudi osebno hodila obiskovat, da je tudi za njih duše mogla kaj storiti.

Darežljivost sv. Olimpije je šla tako daleč, da jo je moral sv. Janez Zlatousti opozarjati, naj vendar tudi nase malo misli. V obleki, hrani in hišni opremi je bila neverjetno skromna. Veliko je molila. Svoje telo je ostro pokorila in je v tem gotovo šla pre-daleč, zato ji je v poznejšem trpljenju začelo zmanjkovati telesnih in dušnih moči. Mesa ni nikoli pokusila. Svojo voljo je pa mrtvičila s ponižnostjo in angelsko krotkostjo.

Ob vsem tem stremljenju za popolnostjo jo je vendar Bog trdo in trajno preizkušal. Sv. Janez Zlatousti, takrat pridigar v Antiohiji, ji je pisal več tolažilnih pisem; v enem ji pritrjuje, da je vedno živela v gorju in da je prejkotala že cele potoke solz. Vsa carigrajska javnost je poznala Olimpijino zlato srce, zato je uživala splošno sočutje. Tedanji carigrajski patriarh Nektarij ji je bil duhovni vodnik in tudi svetovalec pri upravi premoženja. Sprejel jo je med Bogu posebej posvečene diakonise.

L. 397. je za Nektarijem postal Janez Zlatousti carigrajski patriarh. Olimpija mu je med ženstvom mnogo pomagala; njena vsestranska vzornost in dobrotelnost mu je zelo prav prišla. Ko so ga po 6 letih patriarhata nasilno odtrgali od oltarja, da ga odženo v pregnanstvo, je bila Olimpija zraven. Po svoji vesti ni mogla priznati Arzacija, ki je po Janezovem izgonu nepostavno zasedel prestol. Z vso odločnostjo je stala ob strani Janezovih pristašev. Zato je pa morala mnogo pretrpeti. Krivično so jo tirali pred sodišče in potem izgnali v Malo Azijo. Tam so jako slabo ravnali z njo, da je začela bolehati in je potem po raznih krajih morala iskati zdravja. Zaplenili so

ji vse premoženje in lastnino razprodali na javni dražbi. In zgodilo se ji je, kar se tako rado zgodi: prav od onih, katerim je bila izkazala še največ dobrot, so nekateri postali njeni največji sovražniki. Tudi to ji je Bog dopustil. Sama je pa molčala in skrivala dušno boleost pred ljudmi. Trpela je pa strašno; kakó tudi ne, ko se je na njene šibke rame navalilo toliko krivic, da bi jih še moške rame težko nosile. Le sv. Janezu Zlatoustemu je potožila v pismih, ker je vedela, da jo bo najbolje razumel, ker je tudi sam šel skozi šolo trpljenja.

Svetnik je pisal Olimpiji več pisem, ki so se nam ohranila. V njih ji izraža vse umevanje za njeno boleost, razlaga ji pa pomen trpljenja ter jo opominja na božjo previdnost in dobroto, ki bdi nad njo. Iz svojega pregnanstva v Kukuзу v Mali Aziji ji je pisal v 16. pismu tole:

“Ko Bog dopušča, da te zadevajo tako pogoste in tako težke preizkušnje, ti s tem razodeva svojo dobroto. S temi preizkušnjami se lepša tvoja nebeška krona. Pa Bog ti daje tudi pomoč, da ne omagaš pod dolgo-trajnimi križi. Po tej poti je Bog vodil tudi svoje junake, apostole in mučence; dopuščal je, da so prihrumeli nanje viharji nesreče, potem je pa grozeče morje pomiril in spremenil jezo valov v ljubko tišino. Zato nehaj že vendar jokati in žalovati in ne misli neprestano na križe, ki te težijo, ampak se zavedaj, da križi brž minejo. Misli na posmrtno plačilo, ki te čaka in ki se ne da popisati. Tvoje težave so namreč kot senca, kot pajčevina, kot dim ali kar si moreš še bolj nestalnega misliti, ako jih primerjaš s plačilom, katero boš prejela. Res, da so te izgnali iz prestolice in se moraš seliti iz kraja v kraj; res da te povsod preganjajo in pred sodiščem zaslišujejo; res da trpiš od vojakov krute surovosti in te mučijo posli in bivši sužnji, katerim si podarila prostost; res da so ti nevhaležni oni, katerim si podelila največje dobrote. Pa plačilo za to so nebesa in njih nadzemska radost, ki je besede ne morejo dopedati in ki nikoli ne bo nehala.

Telo ti je oslabeledo od naporov in muk in je v teh preganjanjih začelo bolehati. Pa zopet mi stopa pred oči tvoje veliko

plačilo. Saj dobro veš, kako plemenito je, prenašati telesne bolečine in celo hvalo dati Bogu zanje. To je ubožca Lazarja v slavo pripeljalo; to je tudi satana ob Jobovem trpljenju osramotilo.

Te resnice brez nehanja premišluj. Raduj se, ker si najtežji boj že izvojevala, in s pokojnim srcem prenašaj najhujše preizkušnje. Hvalo izrekaj dobremu Bogu, ki bi tvoje križe lahko na mah uničil ali odstranil, pa ti jih zato pusti, da bo tvoje plačilo še lepše. Blagrujem te zanje!"

Tako je pisal svetnik-trpin svetnici-trpiniki. S čudovito lučjo je obžarjal njeno trpljenje. Ne vemo, če je šla Olimpija po plačilo iz pregnanstva ali iz rodnege mesta; vemo pa, da je bilo njeno plačilo veliko.

Tudi mi se vselej zavedajmo, da Bog ve, ko trpimo. Zavedajmo se, da tehta naše moči in naše križe in da ne bo dopustil, kar bi bilo pretežko za nas. Če voljno sprejmemo in nosimo križ, ga nam bo Bog s svojo božjo tolažbo sproti lajšal in slajšal. Brez Boga trpeti je obupno, z Bogom trpeti je pa lahko. V trpljenju te Bog čisti, v trpljenju raste tvoja ljubezen do Boga; v trpljenju se ti pišejo najlepše strani v knjigo življenja in v knjigo plačila.

ŠKOF SLOMŠEK - MARIJIN ČASTILEC

DNE 8. decembra 1854 je papež Pij IX. vpričo številnih škofov, zbranih iz vseh krajev katoliškega sveta, potrdil versko resnico o brezmadežnem spočetju Marije Device. Zaklical je slovesno: Naznanjamo, izrekamo in odločujemo: Nauk, ki trdi, da je bila prečista Devica Marija v prvem trenutku svojega spočetja po posebni milosti z ozirom na zasluženje Jezusa Kristusa, Odrešenika človeškega rodu, slehernega madeža izvirnega greha čista obvarovana, je od Boga razodet, zato rej ga morajo vsi verniki trdno in stanovitno verovati . . .

Ko je častitljivi škof Slomšek svojim vernikom sporočil to razglašeno versko resnico, je bil poln svetega navdušenja. Sestavil

je pastirsko pismo, ki se takole začinja: "Preljubi! Veselo novico vam oznanjam, ki bo večno slovela, — slovela na čast in hvalo Bogu in Mariji, pa tudi nam, vernim otrokom Marije v tolažbo . . ." Zaključil je pa z bodrilom: "Lepše in bolj živo ko bomo Marijo častili in ji prav po otroško služili, obilneje milosti bomo po Marijinih prošnjah dobili . . . Slava Mariji prečisti Devici brez madeža spočeti vekomaj!"

Da je bil apostolski škof Slomšek, ki nam sta njega vzorno življenje in goreča vnema za časni in večni blagor Slovencev že dobro znana, tudi velik častilec Marijin in da je to češčenje tudi po svoji škofiji vneto širil, to želim v pričujočih vrsticah pojasniti. S tem nameravam vsaj nekoliko doprinesiti in pripomoči, da bi se proces za svetništvo našega vzornika Slomškega preveč ne zategnil.

Naš prosvetitelj Slomšek je svojo veliko ljubezen do nebeške Matere podedoval po svoji rodni materi, ki mu je, še preden je začel govoriti, že sklepala rokice k molitvi, pa ga tudi priporočala varstvu Marijinemu. V rodni hiši Slomšekovi je bila globoko zasedrana vernost, poštenost in delavnost. Mati je bila modra, dobra, pobožna; pa tudi oče Marko je bil bogoljuben mož. Oba po sta bila vneta častilca Matere božje, saj je to itak že v duhu in sporočilu stare, častitljive in verne slovenske hiše. Materina pesem je kakor žuboreč srebrni potoček vlivala ljubezen do Marije malemu Antonu v srce.

Dijaku Slomšku je v 16. letu starosti umrla ljubljena, pesniško navdahnjena mati; zato se je sedaj s tem večjim ognjem svoje mladosti oklenil nebeške Matere. Nanjo je poslej prenesel svojo materinsko ljubezen, nje se je oklenil z vsem zaupanjem, njo častil s pesmijo v duši, pri njej iskal utehe in varstva, pobude in modrosti, poguma in moči. K Materi vseh mater je tolikokrat romala njegova duša, od Marije je prejemale tisto prazniško srečo, ki je napolnjevala vse njegovo notranje življenje in se očitovala v pesmi in delu. Ta ljubezen do presvete Device mu je nežila in plemenitila srce in ga ohranjala neomadeževanega do konca.

Ko je Slomšek umrl še oče, ni tožil o svoji osirotelosti, marveč si je otrl solze, ki so se držale njegovega srca in trepalnic, ter se je s ponižno uslužnostjo vdal sveti volji božji, obenem se je pa vsega posvetil službi Jezusa in njegove presv. Matere. Njegovo srce je ob srcu Marijinem naglo dozorevalo, tako da je bilo usmerjeno le na onostransko. Do dna je doumel, kaj je prav za prav smisel človeškega življenja: zato ni okleval, marveč se je preko vseh mikavnosti tega sveta odločil za duhovski poklic, saj je v njem mogel še prav posebno gojiti nežno ljubezen do Brezmadežne.

Odično spričevalo celovške gimnazije, kjer je napravil ob sklepu VIII. razr. zrelostni izpit z odliko, je bilo dokaz, da je mladi mož ne le dozorel po letih, marveč še bolj po znanju in krščanskem značaju. V semenišču se je nato trajno utrjeval v krepostnem življenju kot otrok Marijin, gojil je pa prav tako vzorno tudi znanost in zlati materin jezik.

Njegova narava je imela nekaj borbnege v sebi, četudi mu ni manjkalo srčne dobrodušnosti in otroške preprostosti. Znal je pa to prirojeno potezo borbenosti zatajevati in premagovati, saj je bil v Marijini šoli, saj se je bil vsega podredil presveti Devici. Njo je prosil, da je oblikovala njegovo čud. In tako je dosegel, da je bil pozneje kot dušni pastir in škof poln blagosti, ljubezni in dobrote. Brezmadežna je dvigala od leta do leta njegovo duševno rast; vodila ga je po poti do popolnosti, po poti, ki zahteva dovolj žrtvovanja in samozatajevanja.

Ko je Slomšek bil povišan na odgovorno službo nadpastirja neumrljivih duš, je še prav posebno iskal pomoči in sveta pri najboljši Materi Mariji. Njej je z velikim zupanjem priporočal ves slovenski narod in prosil blagoslova zanj. Lahko torej trdimo, da smo vprav po Slomšku postali Marijin narod.

“TO JE PA TAVŽENKRAT RES!”

Iz spominov starega župnika.

TISTI čas je sedela v moji pisarni nasproti pisalni mizi gospa Apolonija in je imela jako žalosten obraz. Ker to ni bilo prvič, se nisem preveč vznemirjal radi njene žalosti in sem se pripravil na mirno in pazljivo poslušanje — kakor že petkrat ali desetkrat poprej . . .

Gospa Apolonija je dejala:

“Morate si vzeti deset minut, da me poslušate . . .”

Vedel sem, da bo najmanj petkrat po deset minut, morda celo uro, morda poldruugo . . . dve uri. Pa gospa Apolonija je že nadaljevala:

“In morate mi dati dober svet, velik in močan dober svet, da bom vedela, kaj mi je narediti. Tako ne more in ne more več iti naprej.”

Pokimal sem in se na novo pripravil za poslušanje. In sem slišal veliko takega, kar sem bil že vedel izza časa njenih prejšnjih podobnih obiskov pri meni, pa tudi nekaj novih reči je bilo v njenem pripovedovanju.

Mož ji je napravljaval vse mogoče “truble”, sin ni nič rad ubogal, hči je ni imela nič več rada, sosedje so ji napravljali tisoč sitnosti — ves svet se je zarotil zoper njo. Tudi sama je že tako nervozna, morda celo sitna, da si ne more prav nič več pomagati. Ne more potrpeti, vsakemu nazaj govori, se jezi po tihem in na glas, tudi kakšna kletvica ji uide, čeprav se pozneje kesa. Z eno besedo, tako ne more več iti naprej, nekaj se mora ukreniti, da se tem rečem naredi konec. Ali naj zapodi nekaj svojih ljudi od hiše, ali naj sama poveže punkelje in gre nekam na vakance, morda k sestri v dvesto milj oddaljeno mesto, ali kam drugam. Saj tisto ni, da bi ne hotela nikoli več priti nazaj, toda ali bi ne bilo prav, da bi domačim in sosedom pokazala, kako potrebna jim je . . . Ali bi ne bilo kar v redu, če bi jih prisilila, da ji pišejo in jo lepo prosijo, naj pride nazaj . . . ?

Tako in podobno mi je razlagala in bilo je že cele pol ure, zakaj pripovedovati je znala vse drugače in vse bolj na široko kot si upam jaz za njo na tem mestu ponoviti.

Ko je že nekoliko kazalo, da se bo vsaj za hip ustavil hudournik njenega pripovedovanja in bo čas, da tudi jaz kaj rečem, sem se odkašljaj in premaknil na stolu, da bi na ta način dal poudarek svojim besedam, ki sem jih imel že prav na koncu jezika. Takrat . . .

Takrat je zahreščala in zaškripala avtomobilska zavora na ulici pred mojim župniščem in krik smrtnega strahu se je razlegel prav do naju skozi zaprto okno.

Gospa Apolonija je vzkliknila in jaz sem se odtrgal od svojega sedeža kot bi mignil. Preden sem se zavedel, kako se je moglo zgoditi, je bila gospa Apolonija na ulici in se je že sklanjala nad starejšo žensko, ki je ležala sredi ceste, povožena od avtomobila. Tudi jaz sem bil že tam in videl poleg obeh žensk tudi voznika, ki je bil ustavil dober streljaj od povožene ženske in izstopal iz svojega vozila. To sem videl le mimogrede, brž sem se sklonil k povoženi ženski in skušal presoditi položaj. Bila je nezavestna in poznal je nisem. Ne vedoč, če je mrtva ali ne, pa tudi ne, če je katoličanka, sem ji dal v naglici pogojno odvezo.

Toda gospa Apolonija se je čudno hitro uživala v svojo nalogo. Z nekaterimi naglimi gibi je ugotovila, da ženska ni mrtva, da tudi polomljena ni, ampak samo nekoliko obdrgnjena in omamljena od hudega udara.

“Vode!”

Kot blisk sem planil v hišo in prinesel lonec napolnjen z vodo. Takrat je imela gospa Apolonija že polne roke obvez in nekakih cunj, sam Bog ve, kje jih je bila vzela v taki naglici. Spretno kot najboljši zdravnik je umila rane ponesrečenke in jo med tem že tudi pripravila do tega, da je odprla oči. Kot da zavija testo za potico, s tako spretnostjo je naredila nekaj obvez na rokah in nogah ranjene ženske, potem je pogledala prepadenega voznika poleg sebe in vzkliknila kot mogočen vojskovodja:

“V avto in v špital ž njo!”

Pograbila je ponesrečenko na enem koncu in mignila vozniku, naj prime na drugem. S trepetajočimi rokami je poprijel. Jaz sem poskušal po svoje pomagati, pa mi je odkimala, naj pustim. V hipu sta jo imela v vozilu in voznik je sedel na svoje mesto.

Mislil sem, da se bo gospa Apolonija vrnila v mojo pisarno, ko ni bilo videti nič hudega. Ona je pa rekla:

“Zdaj kar pozabiva na tiste marnje, pridem ob drugi priliki.”

Odpeljala se je z ranjenko v špital.

* * *

Tri dni pozneje je spet prišla. Izrazil sem ji svoje odobravanje in pohvalo za vse, kar je bila naredila.

“Kaj boste govorili, kar pustite to. Ob tuji nesreči človek nehote pozabi na svoje bolečine in se loti pomagati, če kaj more. Kar zamerila sem vam, ko ste mislili, da jo bom samo pustila v avtomobilu. Kaj pa, če bi se ji med potjo vendarle kaj poslabšalo! Za gotovo nisem vedela, koliko je dobila pretresljajev. Ne bi bilo nemogoče, da bi mi ženska še umrla na poti. In kaj potem.”

Prikimal sem. Res, kaj potem? Dobro sem vedel, da je imela gospa Apolonija stokrat prav. Toda prišla mi je skoraj hudozna misel in sem rekel:

“Gospa Apolonija, kako prav bi bilo, če bi se vselej takrat blizu vas kaka ženska ponesrečila, kadar začutite nad seboj vse težko breme svojega življenja. Vselej bi bilo v hipu vse pozabljeno in vaši trubli bi se vam zdeli same marnje, kakor je bilo zadnjič . . .”

Pogledala me je tako, da ni obetalo velikega odobravanja. Že je hotela ziniti, pa sem z veliko odločnostjo zamahnil z roko.

“Nisem tako hudo mislil, gospa Apolonija. Vseeno vam bom nekaj povedal. Prav nič ne želim, da bi res bilo tako kot sem poprej rekel. Eno misel vam pa dam za premišljevanje. Vsako minuto, ki jo midva preživiva na svetu, je na stotine ljudi na raznih koncih sveta v smrtnem boju. Pravijo in pišejo, da vsak dan umrje na svetu blizu 200,000 ljudi. Vi znate živo in globoko misliti — ali bi se ne mogli prav tako

živo zamisliti v tega ali onega umirajočega, ki se ravno tisto uro poslavlja od sveta, ko si vi tako strašno ženete k srcu svoje domače in sosednje truble. Res ne morete biti povsod zraven tako kot ste bili zadnjič, ko se je ona ženska ponesrečila, toda z mislimi bi zmerom lahko skočili h kaki taki ubogi osebi na njeni smrtni postelji — če sploh ima smrtno posteljo. In bi zraven pomislili tole: Kaj bi dala ta ženska, če bi mogla zdajle biti na mojem mestu: živa, zdrava, sita, gospodarica svojega doma in svoje družine . . .”

Na široko je odprla oči. Videl sem, da jo je moja misel dirnila. Vendar se ni dala tako hitro premagati in je nekoliko ponarejeno rekla:

“Same misli na kaj takega niso to, kar je resnica. Kaj naj pa naredim za one umirajoče ljudi — samo v mislih . . .?”

“Kaj naj naredite? Zelo dosti lahko naredite. Saj ste katoličanka in morate vedeti, da smo vsi ljudje otroci nebeškega Očeta in bratje med seboj. Molite lahko za umirajoče in za njihov duhovni blagor lahko darujete svoje sitnosti, svoje trpljenje, svoje truble in težave. Ob takih mislih pa lahko pozabite na vse take “maranje” in spoznate, kako dobro se vam godi na svetu kljub vsemu, kar Bog dopušča, da pade na vaše ramena . . .”

Še sem hotel govoriti, pa je tako vdano povescila oči, da sem ji moral kar prizanesti z nadaljevanjem svoje pridige. Umolknila sva za nekaj hipov in med tem sem jaz tudi sam sebi dajal dobre nauke — seveda tako po tihem, da gospa Apolonija ni vedela zanje.

Naenkrat se je dvignila, mi pogledala naravnost v oči in rekla:

“Kar ste zdaj povedali, je pa tavžentkrat res!”

Segla mi je v roke in brez besede odšla.

Seveda sem jo po tistem še dostikrat videl. Tudi v mojo pisarno je še večkrat prišla. Nikoli več pa ni dejala, da “tako ne more več naprej . . .”

SV. ALFONZ LIGVORIJ UČI LJUBITI BOGA

P. Bernard OFM.

(Nadaljevanje.)

III.

JASLICE GOVORE O LJUBEZNI.

SV. Alfonz je uvidel, da je med ljudmi zato tako malo ljubezni do Boga, ker Boga vse premalo poznajo. Če nekega človeka sploh ne poznaš, kako ga boš ljubil? To pa tudi o Bogu velja.

Alfonz je govoril:

“Ali veste, zakaj angeli in svetniki v nebesih lahko Boga ljubijo iz vsega svojega bitja vso dolgo neskončno večnost?”

In je sam odgovarjal:

“Zato, ker ga vidijo in zato tudi dobro poznajo. Zavedajo se, da je vreden večne ljubezni. Ko bi ga mi tako videli tukaj na zemlji, bi ga tudi mi vse drugače ljubili!”

Saj to je tisto! Ko pa ne vidimo Boga in ga videti ne moremo! Ker ga ne vidimo, premalo mislimo nanj in ga ljubimo stokrat premalo . . .

Toda Alfonz je imel tudi na to pripravljen odgovor. Kako je nekoč sam Jezus dejal?

“Kdor vidi mene, vidi tudi Očeta!”

Zato je sv. Alfonz napel vse moči, da bi svojim poslušalcem in bralcem svojih knjig predstavil Kristusa v prav živih in otipljivih slikah. Kristus je Sin božji, pa je tudi odsvit Očeta! V Kristusu poznamo Boga samega, v Njem tudi lahko Očeta radi imamo!

Prav v tistih časih, ko je živel sv. Alfonz — okoli dvesto let je od tega — se je pa širila po svetu kriva vera, ki se je ‘janzenizem’ imenovala. Ta kriva vera, nekak pokvarjen krščanski nauk, je pa učila o Kristusu čudne reči. Skoraj bi človek ne mogel verjeti! Pa so bili celo škofje in duhovniki, ki so začeli o Kristusu učiti takole:

“Kristus je res Sin božji in je res za nas človek postal. Ampak ni prinesel VSEM LJUDEM odrešenja! Samo nekaj ljudi iz-

med zemljanov je izvolil, da jih odreši, druge je vse pogubljenju prepustil! Zato tudi sedaj Bog le nekaterim, posebej izvoljenim, milost naklanja. Da jim pa tako močno milost, da se ji niti upreti ne morejo! In gredo po smrti v nebesa tako gotovo, kot da jih Bog s silo tja gor vleče! Ne morejo se izogniti nebes, tudi če bi hoteli! Kdor pa take milosti nima, mu vse nič ne pomaga! Pogubljen bo, ker Bog ga ne mara, ker Kristus zanj ni nikoli umrl . . .”

Takoj vidimo, kajneda, kako napačen in kriv je ta nauk! Sv. Alfonz je vedel, da bodo vsi njegovi misijoni zastonj, da se ne bo nihče poboljšal ob branju njegovih knjig, če bo janzenizem vladal v mišljenju njegovih poslušalcev. Zato se je z najbolj zgovorno besedo, ki si jo je mogel izmisliti, uprl temu krivemu nauku.

Ne, tako pristranski pa ni Kristus Gospod! Ne, samo za nekatere posebej izvoljene pa ni prišel na svet, da zanje umrje! ZA VSE je umrl in VSEM naklanja zadostno milost! Bog hoče, da vsi pridemo k njemu v nebesa! Kdor ne pride, po svoji krivdi ne pride! Ni res, da bi po božji krivdi ne prišel gori!

Vsaka molitev, ki jo je sv. Alfonz sestavil, vliva v srce molilca to živo prepričanje. Vsa premišljevanja, ki jih je Alfonz dolgo vrsto sestavil in tiskati dal, nas uče, da se moramo s to vero v srcu bližati Kristusu. In veste, kje je sv. Alfonz začel, kam nas najprej popelje, da bi spoznali in ljubili Kristusa iz vsega srca?

K jaslicam — kakor sv. Frančišek Asiški pred njim!

Pred jaslicami je svetnik premišljeval božjo ljubezen najprej in si sestavjal besede, kako bo na prižnici in v knjigah ljudem to ljubezen razlagal.

“Pomislite: Božje Dete je Bog, pa radi nas, in radi nas VSEH, človek postalo!”

“Neskončno je to Dete od vekov, pa je za nas tako majhno in drobno postalo, da bi se siromašen grešnik ne zbal, stopiti predenj!”

“Kralj je to Dete, nebeški in vseh svetov Kralj, pa je slekel kraljevo oblačilo in se med nami kot služabnik prikazal!”

“Neskončno nedolžno in sveto je Dete v

jaslicah, pa je prišlo med nas kot zadolženo pred Bogom, ker je nase vselo naše zadolžbe!”

“Mogočno, neskončno mogočno in močno je tudi, z malim prstom tehta svetove, pa se je takole nebogljen in šibko med nas v jaslice vleglo.”

“Neskončna nebeška blaženost je bila in je od vekov delež njegov, pa je stopil doli med nas, da bi bil žalosten, da bi trpel in umrl.”

“Z eno besedo: Najvišji in do neskončnosti vzvišen je On — pa se je tako neverjetno ponižal, da do konca dni nihče od nas njegove nizkosti razložiti ne more.”

Sveti Alfonz sam moli to Dete z gorečo ljubeznijo svojega čutečega srca in vabi druge za sabo. V družbi z Marijo, Jožefom, pastirčki, tremi Kralji in vsemi, ki se morejo zamisliti v Deteta v jaslicah, bolj in bolj uvideva, kako velike ljubezni je vreden Oče nebeški, ki nam je v našo rešitev to Dete poslal.

Kdor je poslušal Alfonza, ko je slikal to božjo ljubezen, ali kdor bere še danes njegove globoko občutene knjige, se mora pridružiti vzkliku sv. matere Cerkve, ki kliče: Kdo bi ne ljubil takega Boga, ki nas tako ljubi!

(Dalje prihodnjič.)

KRISTUS ALI ZMEŠNJAVA

(Adventni govor na radio — Rev. Francis Schweiger.)

Preljubi poslušalci:—

V temni in mrzli celici močne ječe sedi mlad jetnik, vklenjen na rokah in nogah. Zatopljen v bridke misli gleda skozi majhno okno proti vzhodni puščavi. Kako lepo je bilo tam pod jasnim zvezdnatim nebom v hladni noči, ko je še živel tam prost in svoboden! Rad bi bil tam ostal, daleč proč od sveta, oblečen v velblodjo kožo z usnjenim pasom okoli ledji. Rad bi delal tam pokoro in oznanjal Odrešenika prihajajočim množicam. Toda prišla je hitra sprememba in sedaj je v ječi naš prerok — Janez Krstnik!

Spominja se prav živi, kako je stopil pred kralja Heroda in mu pogumno izjavil: Ni ti dovoljeno živeti z ženo tvojega brata . . .

Zavoljo te besede je zdaj v verigah!

Ne daleč od ječe je kraljeva palača. Hrup razbrzdane veselice prihaja od tam. Saj poznate evangelijsko zgodbo in veste, kaj se je potem zgodilo. Padla je beseda: "Tukaj na krožniku mi daj glavo Janeza Krstnika . . ." Bojazljivi Herod se je vdal in tako je padel mogočni hrast — prerok prerokov: Janez Krstnik!

Svetnik je umrl, grešnik, Herod, je živel. Tako se je končal spopad med prvim kristjanom in starim rimskim poganom. Zadnji prerok je za vedno utihnil, poganski kralj pa znova zapel. Zdelo se je, da je propadla resnica, da je zmagala zmota, krivica. Pa to je bilo le na videz. Resnica je vedno v borbi z zmoto, toda zmaguje po svojih potih.

Tudi danes se še bije ta borba. Še sta zmota in resnica zapleteni v silno borbo za končno zmago. Danes vlada na svetu novo poganstvo, ki se da z lahkoto primerjati onemu prvega iz stoletja po Kristusu. Ko gledamo po svetu, vidimo, da je skoraj vse narobe. Klanje, prelivanje krvi od sončnega vzhoda do zahoda. In vsega drugega strašnega vse polno, kar prinaša s seboj svetovna vojna . . .

Ne recite, preljubi, da je Bog zapustil svet! Ne ni tako! Narobe je res — svet je zapustil Boga, mi ljudje smo se od Njega obrnili. In zato je res, kar pravijo nekateri, da je današnje človeštvo postalo v duhovnem oziru bankrot! Že pred stoletji so začeli ljudje s tem, da so zavrgli Kristusovo Cerkev in njeno vrhovno oblast. Dejali so, da Boga ne taje in da še hočejo Kristusa. Toda polagoma je prišlo do tega, da so zavrgli tudi Boga in Kristusa Odrešenika. Potem so dejali, da bodo pozidali stavbo nove civilizacije, ki pa ni mogoča brez vere v pravega Boga. Neovrgljivo dejstvo je, da človeški rod po naravi zahteva Boga. Ako pravega in resničnega več ne pozna, si sam izmišlja nove bogove, napačne, krive. Pade nazaj v poganstvo!

Današnje moderno poganstvo je dvojno!

Prvo je tisto, ki se najde pri vseh, kateri se ne drže božjih zapovedi. To poganstvo obstoji v grešnem življenju, v razuzdanosti, pijanstvu, nečistosti, zakonski nezvestobi, v zatiranju trpinov in siromakov, v prepiru, sovraštvu, samopašnosti in še v sto drugih takih grdobijah. Vsemu temu se z lahkoto človek vda, naj bo preprost ali učen, ako nima žive misli na Boga, ki vlada nad njim.

Druge vrste poganstvo prihaja od bolj učenih, ki skušajo Boga nadomestiti z napačnim modroslovjem in krivimi nauki o življenju in svetu. To poganstvo z na videz učeno besedo preganja Boga in ga skuša izgnati iz ljudskih src. Božji nauk, ki ga je prinesel Kristus na svet, jim ni všeč, kakor ni bil všeč staremu rimskemu poganstvu. Pregarjalo je krščanstvo, češ, da je nova vera, novotarija, ki je mogočno rimsko cesarstvo ne more prenesti. Toda bilo je v tistih časih vse polno "novih ver" leto za letom. Pregarjana je pa bila v prvi vrsti krščanska — zakaj?

Oznanjala je Križ, evangelijsko trpljenje, zatiranje nižjih strasti. Pridigala je samozatajevanje. To je bilo poganstvu najbolj naptu. Ampak je tudi danes tako. Kristusova vera je za svet pretežka, neznosna. Zato je toliko ljudi, ki jo sovražijo s peklenkim sovraštvom. Zato spet stopa na njeno mesto poganstvo. In s poganstvom prihaja zmešnjava na svet!

Vsem vam je dobro znana sloveča slika Zveličarja, ki stoji pred vrati s svetiljko v rokah. Napis nam pove: "Glej, stojim pred vrati in trkam!" Morda je bil že dolgo izgnan iz src in misli človeških, toda vedno se vrača in trka. Pripravljen je vsak trenotek, da se vrne med svoje. Ali se mu bodo vrata odprla?

Mnogi mislijo, da so s Kristusom za vselej opravili, da ga jim ni nikoli več treba. Drugi so, ki postajajo malodušni zavoljo silnega odpada od Kristusa tolikega števila ljudi. Bojijo se nekako, da se Kristus ne bo več vrnil na svet in ga ne bo nikoli več prenovil, kot ga je prenovil nekoč. Mi pa nismo brez upanja, ker vemo za gotovo, da še vedno živi in je obljubil, da ostane med

nami do konca sveta. Naj bo svet še tako slab okoli nas, naj bo za enkrat krščanstvo še tako malo upoštevano, naj poganstvo še tako dviga glavo — vse to nas ne sme begati in nas spravljati v malodušnost!

Preljubi! Mi nismo med tistimi, ki pričakujejo razpad krščanske civilizacije. Mi ne gledamo v bodočnost obupom! Akoravno je razširjeno po svetu novo poganstvo, akoravno je mnogo Herodov in malo Krstnikov, akoravno je huda borba med resnico in zmoto — zmagala bo končno resnica! Herod je mislil, da je zmagal, pa je iz groba Janeza Krstnika prihajal glas, ki ga ni slišal Herod:

“Meni je bilo treba izgubiti življenje, da pojdejo ljudje h Kristusu!”

Preljubi! Za nas je Bog še vedno v svojih nebesih. Za nas je Kristus še vedno med nami. Za nas še vedno velja in bo veljalo, da je človek vse kaj več ko neumna žival! Po božji podobi je ustvarjen. Vemo, da bo spet Krstnik zmagoslaven, ne pa Herod. Vojskujmo se zvesto in živimo po nauku Kristusovem do konca! Ne more biti drugače ko da zmagami s Kristusom in Kristus zmagaja z nami. Mislimo na besede, ki tako lepo razlagajo človekov pomen:

“Kaj je človek, da se ga spominjaš? Ali sin človekov, da ga obiskuješ? Le malo pod angele si ga znižal, s slavo in častjo si ga ovenčal in postavil si ga čez dela svojih rok.”

V tem človeškem dostojanstvu je naša končna zmagaja v Kristusu!

SLOVENSKI FANTJE PRIPOVEDUJEJO

Pismo iz Londona.

October 20, 1943.

E dni smo imeli Slovenci v Londonu zanimiv obisk. Iz nekega ujetniškega taborišča v Angliji je prišlo med nas pet slovenskih fantov, ki so sedaj jugoslovanski vojaki in čakajo, da odidejo

v vojsko nekam na srednji vzhod.

V londonskem Jugoslovanskem Domu smo jim priredili čajanko in poslušali njihove zanimive prigodbe. Dva od njih — oba doma iz zelene štajerske — sta bila v nemški vojski v Afriki in v Alžiru prešla v zavezniške vrste.

Ostali trije so Primorci in so služili seveda sprva v laški vojski. Tudi ti trije so se v Alžiru pridružili zavezniškim četam.

1.

Oba štajerca sta se nam zdela bolj živahna in tudi bolj zgovorna. Rada sta pripovedovala in iz njih ust smo slišali to:

Ko se je pričela vojna in je prišla takoj za njo okupacija, sta bila oba nekje v Slovenskih Goricah. Leta 1942 so začeli Nemci klicati pod orožje tudi naše ljudi iz okupiranih delov Slovenije. Najprej so vpošklicali 19 let stare in naša dva prijatelja sta bila med njimi . . .

Skoraj ves ta letnik, torej 19 let stare, so Nemci vključili v solnograški planinski polk. V njem so bile kar tri kompanije samih Slovencev. Vsaka je štela po 240 mož. Oficirji in podoficirji so bili seveda vsi Nemci, drugače pa so bili v teh kompanijah sami Slovenci. Vendar pa so jim pridelili tudi nekaj nemškega moštva, ki je imelo nalogo, da nadzira Slovence in igra med njimi špijone.

Polku je bil prideljen tudi neki častnik, ki je dobro hrvatski govoril in je vodil za slovenske fante šolo. Navduševal jih je za Nemčijo in Hitlerja.

Ta planinski polk je bil že na ruski fronti in tri slovenske kompanije so bile poslana za njim. Že poprej so se fantje med seboj dobro spoznali, si organizirali krožke in se dogovarjali, kako se na fronti ne bodo borili za Nemce, ampak proti njim, da se le prilika ponudi. Pri nekih vajah je bil eden teh fantov premalo previden. Vodil je mulo, ki je nosila strojnico. Pokazal je nanjo in rekel tovarišu: “Tako ko pridem na fronto, bom šel z mulo in strojnico k Rusom . . .”

Slišal ga je nemški špijon in fant je bil po dveh dneh ustreljen. Sodba je bila raz-

glašena vsem kompanijam. Režim v slovenskih kompanijah se je poostril, pa tudi fantje so stisnili glave tesneje skupaj. Postali so previdnejši.

Kdor je pokazal dober napredek v učenju nemščine, je smel na dopust. Od onih, ki so se vračali z dopusta, so ostali zvedeli, kaj se godi doma. Pošta od doma je bila namreč strogo cenzurirana.

Poročila od doma so bila vedno bolj strašna. Aktivnost partizanov, streljanje talcev, številne odselitve slovenskega življa in takega polno. Eden je vedel povedati, da so mu doma v Laškem ustrelili brata kot talca, drugi, iz Savinjske doline doma, je povedal, da so mu vso družino neznanu kam preselili . . . Razume se, da take vesti niso podžigale fantov na boj za Nemčijo, ampak ravno nasprotno!

Prišlo je do raznih izpadov napram nemškimi poveljnikom in več fantov je moralo v ječo. Špijoni so marsikaj izvohali in se je kmalu zgodilo, da so bile vse tri slovenske kompanije čez noč razkropljene. Polovico Slovencev, ki so se jim zdeli nekaj bolj zanesljivi, so poslali na rusko fronto v delavske kompanije. Drugo so porazdelili med nemško vojaštvo. Največ po deset Slovencev je smelo ostati v eni kompaniji, Nad vsakega Slovenca je prišlo torej do dvajset Nemcev. Krožki slovenskih fantov so bili torej razbiti in vsak je moral delati le na svojo roko in odgovornost.

Naša dva prijatelja sta ostala v planinskem polku in sta bila z njim poslana v Tunis. Udeleževala sta se raznih bojev in od svega začetka poskušala, kako bi mogla preiti k zaveznikom. Pravila sta nam, da to ni tako lahko, kot bi si morda kdo mislil.

Sprva so imeli pred seboj francoske De Gaulove edinice. Med njimi so bili divji afriški Zuavi — strašni ljudje! O ujetnikih pri njih ni govora. Ako ujamejo kakega Nemca, mu takoj vzamejo glavo! Bali smo se jih od sile, sta nam zatrjevala, in k njim se ni dalo zateči. Treba je bilo čakati druge prilike.

Po nekaj tednih sta bila premeščena v drug sektor in sta videla, da imata pred sabo — ameriške čete! Upanje jima je zraslo, poskusila sta pri prvi ugodni priliki in

— zares je šlo! Postala sta ameriška ujetnika. In dostavila sta, da take hrane, kot sta jo imela v ameriškem ujetništvu, ne upata okusiti nikoli več . . .

Ker sta se javila kot prostovoljca v zavezniško vojsko, sta prišla končno v London in od tu odideta v kratkem na fronto. Bog z njima in sreča junaška!

2.

Poslušajmo zdaj naše tri Primorce! Dva od njih sta bila mehanika in sta radi tega bila večinoma bolj zadaj za fronto. Čeprav sta želela od vsega začetka, nista mogla uiti k zaveznikom. Šele prav neposredno pred končnimi operacijami v Afriki se jima je posrečil beg — in zdaj sta tu!

Tretji je bil padalec. Letos v juniju, ko je bila že vsa Afrika v rokah zaveznikov, so Italijani poslali tja padalce z nalogo, da uničijo neki aerodrom, ki je služil ameriškimi "letečimi trdnjavam". Vseh padalcev je bilo deset in vsi so srečno pristali. Naš Primorec je bil med njimi edini Slovenec.

"Tako je smo pristali," je pripovedoval, "sem se izrazil napram drugim, da je naše početje skrajno neumno. Premalo nas je, že zato nima smisla, da bi kaj podvzeli."

Laški oficir, ki je imel nad padalci komando, je takoj naperil revolver na našega Primorca. Vendar se je premislil in ga ni ustrelil. Videl je namreč, da tudi drugi vojaki niso imeli volje, izpostavljati svoje glave gotovi smrti.

Nastalo je prerekanje med vojaki in naš Primorec je našel priliko, da se je izmuznil. Več ur je taval okoli in končno naletel na ameriško patroljo in se ji predal. Kmalu je bilo vseh ostalih devet padalcev zajetih, preden so podvzeli kako akcijo, ki jim je bila naložena.

3.

Zavezniški ujetniki iz armade osišča so bili potem prepeljani v raznih skupinah v Anglijo. Naši Slovenci, ona dva iz štajerske in trije iz Primorske, so se znašli skupaj in med seboj spoznali v nekem "zbiralnem" taborišču. Med ujetniki je bilo nič

manj ko enajst različnih narodnosti, toda si so sprva veljali v očeh Amerikancev za — nemške vojake. Bili so: Slovenci, Čehi, Poljaki, Danci, Belgijci, Luksenburžani, Latvijci, Francozi in tako dalje. Kmalu so začeli pojasnjevati Amerikancem, kako je prav za prav ž njimi, da so bili prisiljeni v nemško armado, toda vse ni nič pomagalo. Amerikanci so vse smatrali za Nemce in tudi tako ž njimi ravnali. Govor je tu o Amerikancih, ne Angležih, ker so bili ti fantje tudi v Angliji v ameriškem ujetniškem taborišču.

Ni kazalo drugega — izmisliti so se morali nekaj posebnega. Uprizorili so veliko demonstracijo. Jugoslovani so napisali na svoje kape dobro viden napis: Jugoslavija. Poljaki so istotako napisali: Poljska . . . in tako naprej vse posamezne narodnosti. Stopili so v vrste, napravili sprevod po barakah in so psovali nemške oficirje, kjer so koga videli . . .

Nemci seveda niso vzeli stvari za šalo in so reagirali. Prišlo je do ostrega prerekanja, končno do preteпов. To pa tudi Amerikancem ni bilo ravno všeč, zato so vse tiste, ki niso bili Nemci, preselili v drugo taborišče. Fantje so torej dosegli prvo stopnjo svojih zahtev.

V novem taborišču je bilo marsikaj boljše. Imeli so več prostosti, pa tudi več zabave. Amerikanci so polagoma spoznali, da ti "Nemci" res niso prav nič nemški, in so jim dali pravico, da se javijo, ako hočejo, vsak k svoji narodni vojski. Tudi naših pet se je javilo — in tako so danes tu, kjer so.

4.

Kakšen je položaj nemške vojske, smo jih spraševali. Prehrana, orožje, razpoloženje . . .?

Odgovarjali so nam, da hrana ni ravno slaba, da je je pa veliko premalo. Glede orožja pa ni nobenega vprašanja več — Zavezniški visoko prekašajo Nemce. Isto velja o zavezniški vojni taktiki. Zaveznikom se ne mudi. Štedijo svoje vojake in ne podvzemajo operacij brez zares temeljite priprave. Če vidijo, da bo sto topov prema-

lo, odlože napad in pošljejo še sto topov. Potem udarijo in — zmagajo!

Zavezniška artilerija udarja strašno! Nemci napadajo naravnost, frontalno, za to so njihove izgube večje. Zavezniki obkoljujejo, gredo na okrog in se priplazijo sovražniku za hrbet. Radi te taktike so zavezniške izgube primeroma mnogo manjše ko nemške. Zavezniki so vedno dobro oboroženi, zlasti imajo dovolj topov in aeroplanov.

Toda ne more se reči, da bi bili že blizu končne zmage. Kljub vsemu, kar nemški vojaki sami vidijo in doživljajo, je razpoloženje v nemški vojski še vedno dobro — vsaj tako je bilo še takrat, ko so bili naši prijatelji še v nemški armadi. Pa najbrž tudi zdaj še ni dosti drugače. Nemški vojak si ne jemlje časa, da bo tuhtal in razmišljal. Naučen je ubogati in verjeti v Hitlerja. To je zanj poglavitna in res edina stvar . . .

Tako so nam ti naši fantje ocenili nemško vojsko in njen način bojevanja.

(Konec prihodnjič.)

NEVERJETNA OBLETNCA

PRED letom dni se je tudi naš list z navdušenjem pridružil snovanju "sloge" na Slovenskem kongresu za skupno delo v prid reševanju stare domovine.

Bili smo prepričani, da nas vsa znamenja niso varala, da bo torej SANS, ki je bil na kongresu izvoljen, v resnici deloval po nalogah kongresa. Trdno smo upali, da ne bo začel s takimi poti, po katerih bi katoličani ne mogli več z mirno vestjo hoditi skupaj z rojaki drugega prepričanja. Žal, danes moramo povedati, da se naše upanje ni uresničilo.

Počasi in pretkano so speljali SANS v tak položaj, da se danes lahko brez pretiravanja pove: SANS je postal zagovornik komunistične uredbe v bodoči Sloveniji! Postal je naravnost podpornik te ideje!

Ail smo zato šli katoličani na Slovenski kongres, da bi si ustanovili te vrste Slovenski Narodni Svet? Ali smo zato sklenili

sodelovati z rojaki drugega prepričanja za rešitev Slovenije in Jugoslavije, da bi nas enkrat doma obtoževali, češ: Naši ameriški rojaki so storili svoje, da smo dobili državno uredbo, katere prav tako nismo želeli kot nismo želeli kake belgrajske diktature?

Tega očitka si vsaj mi katoliški Slovenci v novi domovini ne smemo naprtiti pred brati in sestra doma, ki še danes potujejo po svoji strašni Kalvariji — in tega potovanja še ni videti konca . . .

Zato sta bila oba duhovnika, člana SANSa, naravnost primorana, da sta podala izjavo svojega odstopa od SANSa.

Nista mogla več vztrajati, kot sta sama povedala v svoji izjavi:

Zdaj se pa Sloveniji usiljuje neka komunistična država, za katero dobro vemo, da narod doma po veliki večini ni vnet . . .

Nikoli ni bil namen Slovenskega kongresa ali SANSa, da bi deloval za nekaj, kar narodu doma ni ljubo. Že samo iz tega, kar vemo o Slovencih od poprej, bi se dalo z vso gotovostjo sklepati, da je k večjemu malenkostna manjšina za kako tako idejo navdušena. Poleg tega imamo dovolj poročil naravnost od tam, ki nam slikajo položaj, pa zraven poudarjajo, da se ogromna večina naroda nikakor ne navdušuje za kaj komunističnega.

Že zato ne moremo in ne smemo podpirati take ideje.

Drugič je za katoličane vsako podpiranje komunističnega stremljenja popolnoma zoper naše načelno in versko stališče. Za nas še vedno velja beseda sv. Očeta, da je komunizem sam na sebi bistveno zgrešena stvar, zato katoličan ne more spraviti v sklad s svojim prepričanjem nobenega podpiranja komunizma ali sodelovanja ž njim.

Pa je še tretja stvar. Četudi bi prišlo res kdaj do tega, da bi Slovenija zoper svojo voljo padla pod kako komunistično uredbo in bi mi ne mogli nič preprečiti, s tem pa še ni rečeno, da bi tudi naša nova domovina Amerika postala naklonjena komunizmu. Nasprotno mislimo in verjamemo. Ako se

zgodí, da se bo po Evropi razpasel komunizem, bo naša Amerika postala toliko bolj previdna in se bo začela toliko bolj čuvati pred komunistično propagando med svojimi državljani.

Zakaj in čemu bi se ravno mi Jugoslavnici, posebej Slovenci, izpostavljali nevarnosti, da postanemo pred Ameriko osumljeni komunizma? Ali nas ni sprejela v svojo sredo dovolj gostoljubno, da bi zdaj podvzemali nekaj, kar nikakor ni po njeni volji?

Noben drug evropski narod se tu ne izpostavlja ravno sedaj za razne "sovjetizacije" tako kot nekateri naših. Poglejte Poljake! V neprimerno večji nevarnosti so, pa se ne mečejo v sovjetizacijo in — Amerika drži ž njimi! Javno mnenje je na strani Poljske! Poglejte Čehe! Njihov Beneš je sicer šel v Moskvo podpisovat pakt, toda kot partner s partnerjem — torej kot samostojna Češkoslovaška s samostojno Rusijo!

Nekateri naših se pa kar mečejo v naročje Sovjetom in skušajo dokazati Ameriki, da je takorekoč prepozno zanjo, da bi kaj storila za Slovence — kakor da so že oddani v druge roke!

Ne moremo pritrditi tem ljudem. Ne moremo pritrditi SANSu, ki se je dal speljati v podpiranje tega početja. Zato svari mo vse, ki bi ne bili podpirali tega početja ob času Slovenskega kongresa, da ga tudi sedaj nikar ne podpirajte! Mi smo z Ameriko, ki sodeluje z Rusijo za zmago nad Hitlerizmom, vemo pa, da Amerika ne sodeluje z nikomur za sovjetizacijo sveta, torej tudi za sovjetizacijo Slovenije ne.

Žal nam je, da moramo svariti. Vendar moramo reči: Kakor nista mogla vztrajati v SANSu dva naša duhovnika, tako tudi nobenemu drugemu katoličanu ne kaže podpirati SANSa, kakoršen je danes, ne moralno in ne materialno.

Kdor ni izgubil zaupanja — in zakaj bi ga izgubil — zaupanja v naš list, bo po tem opozorilu vedel, kako mu je ravnati!

P. A. URANKAR, urednik.

KAKO SMO POMAGALI KOMUNISTOM

PRI zadnji večerji je Jezus tako genljivo prosil svojega Očeta: "Posveti jih z resnico; tvoja beseda je resnica. Kakor si mene poslal na svet, sem tudi jaz nje poslal v svet. In zanje se jaz darujem, da bodo tudi oni posvečeni z resnico" (Jan 17, 17—19).

Če hočemo biti pravi Kristusovi učenci, se moramo skrbno varovati, da bi kdaj resnico kakorkoli potvarjali. Potvarjali pa bi jo že, če bi jo strastno branili, zakaj nobena strast ni čista resnica. Potvarjali bi jo tudi, če bi v zmoti videli samo temo, zakaj nihče se zmote ne oklepa, zato ker je tema, ampak zato, ker ji je primešano vsaj perišče luči.

Tudi komunizem ni stoodstotna zmota, tudi komunizem ni sama čista tema. Tudi komunizmu so primešana zlata zrnca resnice. Nihče ni tega tako globokoumno, prepričevalno razložil kakor ruski krščanski modroslovec Berdjajev. Mož odločno odklanja Marksov nauk, odklanja ga pa s pravično roko, vedoč, da hudih duhov nikakor ni mogoče izganjati z Belcebubom, očetom laži.

Če smo tudi mi "posvečeni z resnico", bomo pošteno in brez strahu priznali, da smo tudi mi pomagali ustvarjati komunizem, ali bolje rečeno: delali zanj razpoloženje. Ko so gradili trdnjavo marksizma ali leninizma, smo mi radovedno gledali, ali celo malto nosili.

Na socialnem zborovanju francoskih katoličanov v Versaillu je ugotovil modroslovec Maritain nelaskavo resnico: "Če bi toliko katoličanov ne bilo tako strašno brezbriznih za to, kar uče papeži, bi bilo obličje zemlje že spremenjeno."

Papeži razlagajo to, kar je učil Kristus; zbezanemu človeštvu kar naprej dopovedujejo, da ni druge rešitve iz stisk sedanjega časa, kakor če brez pridržka sprejmemo Kristusov evangelij! Zato z evangelijem kakor z velikanskim žarometom osvetlujejo blodna pota sodobne družbe, in ko ni videti nobene rešnje poti, papeži

s Kristusovo modrostjo črtajo smernice srečnega življenja.

Vsak šolar že danes ve, da že najmanjša količina radija hrani v sebi in izžareva skoro neskončne množine energije. Nekaj takega kakor radij je vsaka evangelijska beseda: ogromne sile in nepopisna zdravilna moč izhajajo iz nje. Vse tegobe, ki tarejo človeško družbo, bi se dale pozdraviti s pravilno in dosledno uporabo tega čudovitega leka.

Nebeški Oče: "Tvoja beseda je resnica," je dejal Jezus. Mi smo to slišali in zdelo se nam je, da verjamemo, a prenesli nismo tega zares dosledno, neizprosno v svoje življenje in delovanje.

Jezus je na primer dejal: "Kaj človeku pomaga, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi!" Mislili smo: Lepa, pretresljiva beseda, a navsezadnje vendarle nekako pesniška, to se pravi, da se ne more vzeti zares v vsem obsegu in do pičice natančno.

Prerok bi vzdihnil: "Mene, studenec žive vode so zapustili in si izkopal kapnice."

Množici na gori je dal Jezus čudovit recept za srečno življenje: "Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam bo navrglo" (Mt 6, 33). Kaj se pravi to z drugo besedo?

Resnična, prava vrednost človekova ni v tem, da vedno bolj spolnjuje proizvajalna sredstva in svoje materialne ustanove, ampak v tem, da spolnjuje svojo dušo in vedno više gradi stavbo kreposti in svetosti. Te vrednote so vsakemu narodu potrebniješe kakor bombaž, pšenica, bencin, nikelj ali zlata podlaga njegovega papirnega denarja.

Če se človek z vso silo vrže izključno na materialni napredek, se prej ali slej znajde v razvalini duhovnega življenja. Neverjetno, a vendar resnično: Ko se spolnjuje, se podira, ruši, uničuje. Kakor je dejal Jezus: "Kdor hoče svoje življenje zavarovati, ga bo izgubil."

Prav je, da s svojim razumom čimdalje bolj obvladuje snov, materijo, a to le zato, da jo tem popolneje podredi duhu. Snovne vrednote so zares vrednote le, v kolikor človeka usposablja, da more živeti čim bogatejše in čimbolj neovirano duhovno živ-

ljenje. Drugače je človek v nevarnosti ne samo, da izgubi nebeško kraljestvo, kraljestvo duha, ampak razočaran spozna tudi, da mu je nemogoče v miru uživati zemeljsko kraljestvo, bogastvo, materialno kulturno udobnost, čeprav je temu kraljestvu žrtvoval vse ostalo.

“Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam bo navrglo.”

Pred dobrimi sto leti so lažni modrijani skusili človeka prepričati, da božjega kraljestva sploh ni, ali da je vsaj zelo malo verjetno. Čemu ga torej iskati? Če ni gotovo, da je, vendar ni pametno ga najprej iskati. Zato je človek obrnil svoje oči proti zemskemu kraljestvu. To pa tem bolj, ker se mu je posrečilo, dati temu kraljestvu čisto novo vse bolj mamljivo lice.

Pred dobrimi sto leti je preprosto orodje zamenjal z vsemogočnim, naravnost čarovniškim strojem. Stroja si ne more nabaviti vsak. Tistim izvoljencem pa, ki to zmorejo, je stroj vražji pomočnik, da si lahko nakopičijo krivičnega bogastva na račun majhnih ljudi. Ni nujno, da bi bilo tako; dejansko pa je svet šel to pot. Ko se je v brnenje strojev oglasila Jezusova beseda: “Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice”, jo je sprejelo sebično in neverno uho kot strašno nesoglasje. “Nebesa prepustimo angelom in vrabcem”, je dejal evangelist zemeljskega kraljestva pred sto leti.

Selma Lagerloef pravi v legendi o Antikristu, da je njegova zunanja prikazen prav taka kakor Kristusova, le na kroni ima zapisano: Moje kraljestvo je od tega sveta. Antikrist je v zadnjih sto letih s časopisjem, slovstvom, z zastrupljanjem javnega mnenja, s politiko in z vsemi mogočimi sredstvi oznanil osnovno, glavno dogmo svojega evangelija: “Iščite najprej zemeljsko kraljestvo.”

Če smo iskreni, moramo priznati, da je po materializmu zastrupljeno ozračje tudi v našo dušo dihnilo kužne klice. Jezus je dejal: “Ne morete služiti Bogu in mamonu.” Zadnjih sto let se je krščanskemu svetu zdela ta Učeniškova beseda nekoliko pretirana, ne več sodobna, ne več soglašajoča z moderno tehniko, s skoro poduhovljenim

kreditnim gospodarstvom, z bajno razvito svetsko omiko.

Zato je krščanski človek zadnje dobe poizkusil služiti hkrati dvema gospodoma, Bogu za nebesa in mamonu za zemljo. Božji resnici je odkazal samo eno nadstropje, če ne samo podstrešje svoje duše, evangelijsko razsvetljava je napeljal samo v en oddelek svojega življenja in delovanja: nedeljska služba božja, molitev, zakramenti, pri boljših: bolj ali manj bogato notranje življenje. Stvari socialnega, gospodarskega političnega življenja pa je pustil, da se vladajo po svojih postavah, brez luči Kristusovega evangelija.

V igri “čudež jezičnega otroka” pravi tast svojemu bogatemu zetu, trgovcu: “Prava reč! Ena duša . . . ena duša . . . kaj je to v toku življenja?”

Trgovec: “O, ni Bog ve kaj . . .”

Tast: “V nedeljo jo spravimo na dan, da gremo v cerkev . . . ostali čas pa . . . no, o tem bomo še govorili. Naša duša je dobila svoje, zdaj gremo jest!”

Nobena kriva vera doslej ni zadala krščanstvu tako globokih ran kakor kapitalistični materializem. Zato ni čudno, da je ob tej strašni epidemiji bolehalo tudi naša duša. Godilo se nam je morda celo tako, kakor je pesnik Claudel simbolično popisal v “Okradenem tatu”.

“Živel sem s svojo dušo v miru! In najlepše, kar morem povedati o teh dolgih letih svojega življenja je to, da je bila moja duša tako, kakor da bi je ne bilo. Hiša je bila topla, kosilo pripravljeno in duša je pritrčila vsemu, kar sem predlagal; in res, vsa čast ji, kako je znala izginiti, kadar je nisem potreboval. Če je gđaj hotela spregovoriti dve, tri besede, je bilo dosti, da je bilo moje čelo užaljeno, pa je umolknila.”

Ko se zdaj borimo proti tej zablodi, mora biti naše bojevanje iskreno in taktično. Ne mislimo, da je rešitev v tem, če streljamo na Sovjetijo, ali če celo uporabljamo strupene pline pretiravanja in podtikanja. Rajši najprej zavzemimo najbližjo trdnjavo. Okrog svojega srca skopljimo strelske jarke in položimo žične ovire proti sebičnosti, pohlepu in obožavanju materije!

Rev. Jos. Šimec.

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal P. Bernard Ambrožič

PETO POGLAVJE: GOLEŽEVA GRE SLUŽIT.

V NEDELJO po spreobrnjenju sv. Pavla je stopil gospod Prašnikar na leco ponikovske cerkve in zadovoljno pogledal po množici pod seboj, ki je spet do zadnjega kotička napolnila svetišče. Skoraj nasmehnil se je ob zadovoljni in hvaležni misli, da sta Valentin in Pavel minila brez večjih nesreč za ponikovsko čredo. Skoraj vse ovce so bile spet zbrane v staji svojega pastirja. Ljudje so uprli poglede v Prašnikarjev svetli obraz in nasmeh na njem jih je prešinil, da je za hip pustil ves obilni kašelj — edini preostali spomin na minule trde zimske dni.

Gospod Prašnikar je odmolil uvodno molitev in segel po oznanilni knjigi.

Ko je vestno napovedal vse godove v prihajajočem tednu in kar mu je bilo še drugega na srcu do prihodnje nedelje, je povzdignil glas in oznanjal:

“Jutri začnemo spet s šolskim poukom, ki smo ga prekinili pred Božičem. Kdor količkaj more, naj pošlje otroke. Če ne morete precej jutri, pa malo pozneje. Kako dobro je pač za mlade ljudi, če se v šoli kaj nauče!”

Ozrl se je navzdol in oko se mu je vjelo na Goleževi Nežici. Čudno velika je stala med otroci pred obhajilno mizo ter napol obrnjena od oltarja zrla na leco. Gledala je s polnim pogledom svojih velikih in živih oči. Prašnikar je vedel: če si je kdo v cerkvi vzel k srcu moje besede, Nežica si jih je!

Povesil je pogled v knjigo in nadaljeval:

“Saj veste, kako slove stari pregovor: Česar se v mladosti naučiš, s tem se za starost oskrbiš.”

Spet se je zagnal kašelj po cerkvi. Oznanjevalec je prenehal in se za hip ozrl navzdol. Zdelo se mu je, da je Nežica prikimala in z ustnicami tiho ponavlja za njim resnični pregovor.

Takrat je planilo vanj. Ali bi ne bila tale Nežica dobra za Slom, kot je naročal oče Marko pred kratkim? Misel mu je obstala ob tem razodetju, pozabil je čitati dalje. Pomeril je Nežico z očesom mimogrede in še se mu je zdela čudno velika. Ljudem v cerkvi se je zdelo tuje, da je oznanjevalec obmolnil za celih pet hipov in se oziral med otročad pred oltarjem. Morda je tam nekaj narobe. In tako se je kašelj spet polegel, nekaj vratov se je nategnilo. Oznanilo je povedalo dalje:

“V šolo naj pridejo otroci, ne da bi se grdih reči naučili. Kaj pomaga veliko znati, pa se slabo zadržati . . .” Gladko je bral gospod Prašnikar in se ni nikamor

SPOMINI

† Rev. Vencel Sholar, O.S.B.

(Dalje)

Enkrat, ne vem ravno kakšna prilika je bila, je župnik oznanil mašo pri sv. Križu, in me prosil, da naj jo jaz opravim. Vesel sem bil ponudbe maševat v cerkvi, katero sem tolikrat obiskal kot otrok. Ko smo po maši stali z možmi pred cerkvijo, koga vidim prihajat sem po slemenu, če ne svetovno znanega Dr. Janeza Ev. Kreka. Tudi on se je postaral, pa ne spremenil. Sedaj je bil na počitnicah, ktere je prebil na Prtovčih. Rad je zahajal v Dražgoše k g. Tonetu. Zelo sem ga bil vesel. Videl sem v njem moža kremenitega značaja, moža dela, moža, ki samo na to gleda, kako bi pomagal ljudstvu. On je bil po mojih mislih res oče Slovencev. Ne verjamem, da bi bil kdo več storil za naš narod. Škoda, da je prezgodaj umrl, ravno, ko je narod najbolj potreboval močnega voditelja. Morda bi bila usoda Slovencev vse drugačna, če bi bil živel.

Dva dneva teh počitnic mi ostaneta vedno v spominu. Prvi je oni, ko smo se, Jaka, moj brat, Jaka, Janez, in Rok, nečaki, namenili na sv. Jakoba dan na Triglav. Domenili smo se z g. kanonikom, J. Sušnikom iz Ljubljane, da se snidemo v Bohinju, in od tam na Triglav! Šli smo od doma jako zgodaj in jaz sem maševal v Dražgošah. Odtod pa čez Razstavko, doli po “štengah” v Bo-

ozrl. Misel se mu je pa mudila pri obljubi, ki jo je bil dal očetu Marku na Slomu: Bom iskal in pomislil . . .

“ . . . glave prebrisane, srca pa grdega biti . . . ”

Tako je bral, mislil pa:

“Doma pri Goleževih bodo Nežico dosti lahko pogrešali, saj prav majhnih otrok nimajo več, mati je pa še čvrsta in zdrava.”

“ . . . znati pisati in brati, vsakemu odgovor dati, moliti pa ne . . . ”

Tako je oznanjal iz knjige, v misel mu je pa sililo:

“Otrok je Nežica vajena izza mladih let in je tudi drugače prav priljudno dekle. Take si oče Marko želi.”

“ . . . ne bilo bi prav, lepo pisati, doma pa vse nesnažnosti imeti . . . ”

Tedaj je prišlo oznanjevalcu na misel: V šoli jo bom seveda pogrešal, ko ne bo mogla prihajati več, če bo na Slomu služila. Ampak za svoje potrebe že zna deklica vsega dovolj.

Nehote je spet pogledal navzdol. Nežica mu je k vsemu pritrjevala z velikimi očmi, kakor da je vsaka beseda oznanila zapisana v njih. Ali je pritrčila tudi njegovi misli, da je za svoje potrebe že dovolj učena in modra . . . ?

In je bral spet iz knjige:

“Šola nima namena, da bi otrokom le glave bistrila. Zato jo imamo, da bi jim srce požlahtila . . . ”

“Ali bo Nežica tudi hotela iti na Slom? Zadnjič enkrat se je prav neprimerno obregnila ob očeta Marka. Kdaj je že bilo? Takrat, seveda, ko jo je srečal ob koncu vasi na poti v Celje! Pa tisto je najbrž že davno pozabila . . . ”

“ . . . ljubezen do Boga, strah pred grehom, to je glavna misel vsake dobre šole . . . ”

Pri teh besedah iz oznanilne knjige je bil že narejen sklep v Prašnikarjevih mislih. Ko je še zadnjič položil na srce svojim Ponikovcem, naj gotovo pošljejo v šolo otroke, si je rekel na tihem:

“Kar vprašal jo bom, to Goleževo Nežo! Ali bi imel prej besedo z materjo njeno? No, bom videl, kako bo nanese. Velika je pa res kar začuda. Ali se je v teh zimskih dneh, odkar je nisem videl, nalašč tako potegnila?”

Tako in podobno so se dotikale in odskakovale misli v oznanilni knjigi in Prašnikarjevi glavi. Končno so se vse vtopile v listu svetega Pavla in Evangeliju samega Krista. Ljudje so sedli in se skušali zares odkašljati za pridigo, da bi preveč ne motili.

Pa če so se ljudje potrudili, da bi mogel biti zbran na leci njihov priljubljeni pridigar, je imel on zopet svoje težave. Povračala se mu je nepoklicana misel na Goleževo in ga je dražeče motila. V vsakem kotu jo je videl,

hinjsko dolino. V Bohinjski Bistrici smo čakali na g. kanonika, katerega pa od nikoder ni hotelo biti. Ker smo sedaj vedeli, da s Triglavom ne bo nič, je bilo prepozno, smo se namenili ogledati Bohinjsko dolino, jezera in Slap Savice. Južino sem že prej naročil pri Zlatem Rogu v Bohinjski Bistrici. Res, divna je ta dolinica, in krasen Slap Savice. Mislil sem na Prešernov, “Krst pri Savici”, ko sem stal v hladni kotlini slapa.

Prisedši nazaj k Zlatemu Rogu smo imeli izborno kosilo. Ko sem gospodinjo vprašal, če imajo šampanjca, sem bil veselo presenečen, ko je pritrčila. Naročil sem dve steklenici. Ko je prišel čas za vino, brat Jaka ni vedel, kaj pije, to pa je vedel, da tko dobrega še ni pil. Kar kri mu je gnala v lica. Slednjič sem mu povedal, kaj je to “za eno vino”. “Ja, tako vino pijejo samo generali in kralji,” je rekel. “No,” sem odgovoril, “ali ti nisi general in kralj svoje družine?, ali se ne spodobi, da tudi kaj takega piješ na svoj god?”

Ko je prišel čas smo se vozili z vlakom na postajo “Štenge”, od tod pa čez “Štenge” in Planine domov. Gori grede po “Štengah”, ker v resnici je strmo kot po štengah, Jaka reče, da tako lahko še nikoli ni hodil. Saj ni čuda — šampanjec!

Drugi dan velikega pomena pa je bil dan nove maše Tavčarjevih dvojčkov pri sv. Lenartu. Nekaj nedelj, mislim tri, sem zastopal g. Severja na Zalemlogu, da je

kako se upirajo vanj njene žive oči, kako srka vase njegove besede. Nikoli nikjer mu ni bilo tako v resnično napotje to skromno dekle. Šele ko je stal pred oltarjem sv. Martina in imel opraviti z darovanjem kruha in vina, se je srečno otresel nadležne misli na Nežino bodočo usodo.

Pa če bi bil vedel nekaj drugega, bi bil obstal z zardelim obličjem tudi sredi presvete Daritve:

Šest let pozneje je Tonče s Sloma brskal po Prašnikarjevih oznanilnih knjigah. In je našel oznanilo tiste nedelje po svetem Pavlu iz leta 1816. Tako so mu bili vsi Prašnikarjevi izreki o pomembnosti šole, da si jih je na skrivaj prepisal in jih pozneje uporabil, ko je sestavljal svojo znamenito knjigo: Blaže in Nežica v nedeljski šoli . . .

Ko se je po maši vrnil v župnišče, ga je čakalo v pisarni nekaj ljudi. Prav zadaj v kotu je opazil Goleževo! Zdaj mu ni bila v napotje. Razveselil se je kot svoje najlepše misli. Toda zdaj ni bila več tisto veliko dekle, kot jo je bil videl v cerkvi. Kaj, če je res tako napačno videl in se prav brez potrebe radi nje na leci raztresal?

“Ti boš zadnja na vrsti, Goleževa!”

Pokimala je in nalahno zardela. Začeli so se posli. Ta za mašo, oni zavoljo bolnika, tretji za dober nasvet. Ostala je le še Nežica.

“Kaj bo dobrega, nežasta Neža?”

“Če bi povedali . . .”

Zataknilo se ji je in povescila je oči.

“Če bi povedal? Mislim, da bi, če bi le vedel, kaj te skrbi.”

“Če bo Tonče res še v Celju ostal . . .”

Prašnikar se je začudil. Da se otrok tako nosi v to skrb za študenta!

“Ali ti je res toliko do tega, da ne pride domov? Sem mislil, da sta bila prijatelja.”

“Kako pa, da sva bila. Ampak če bi ga vzeli iz šol, kako bo gospod?”

“To si povedala do pičice prav. No le potolaži se! Tonče ostane. Ali nisi nič slišala? Kaj pravijo ljudje?”

“Nič. Ugibajo, pa nič ne vedo. Nekateri mislijo, da samo do velike noči.”

“Da, do velike noči in še do druge in tretje in dokler bo Bog hotel. In zdaj, kaj bi še rada?”

“Bog plačaj. Hvaljen Jezus!”

Obrnila se je in jo je kar neslo do vrat. Rada bi že povedala doma.

“Ho, kako se pa mudi! Kaj pa če bi tudi jaz kaj poprašal?”

Obstala je sredi koraka. Napol se je obrnila nazaj. Mežikala je v zadregi, kam naj dene oči. In res si jo je

mogel iti k morju radi svojega tuberkuloznega grla. Prejel sem povabilo na novo mašo. Po maši, ker smo imeli skoro uro, smo jo mahnili čez Jamnik, k sv. Lenartu. Prišli smo ravno proti koncu prve nove maše. Nisem vzel s seboj svoje redovne obleke, ker nisem mislil, da bo treba azistirati. Med mašama je Dr. J. Krek pridigal.

Ko pridem v zakristijo, in me novomašnika vidita, me precej eden prosi, da naj bi pomagal kot pomožni duhovnik. Nerodno mi je bilo brez talarja. Ko sem pa videl, da tudi Dr. Krek ni imel drugega kot superpelicium čez suknjo in bogoslovni mantel, sem privolil. Ko sem gospodoma v farovžu čestital, sem gledal enega, gledal drugega, pa nisem in nisem mogel reči, kateremu sem azistiral, tako sta si bila podobna. Zato, kadar sem tega ali onega srečal, sem ga vedno pozdravil: “Zdrav Matevž-Pavle”. Pravijo, da jih še lastni oče ni mogel ločiti. Imeli smo se res dobro. Kosilo smo imeli kar v kozolcu, kjer je bil stolovodja idealni Dr. Krek.

Hitro, le prehitro je prihajal čas ločitve. Prebil sem šest zelo srečnih tednov doma. In ko rečem “doma”, tudi to besedo menim tako.

Moral bi bil iti doli na Dolenjsko, kjer sem imel sporočiti pozdrave in darove iz Amerike, pa me domači niso pustili. Poštar je opravil ta posel mesto mene. Že od mojega prihoda domov je bilo, takorekoč sklenjeno, da bi mali Janez šel z menoj v Ameriko.

Prašnikar ogledoval od vrha do tal. In je že sklenil pri sebi: Bila bi kar pravšna.

"Velika si že, nežasta Neža. In močna postajaš. Služit bi šla!"

"Rada pa ne! Doma še niso nič rekli."

"Pa če jaz rečem in potem še mama in ata?"

"Bi že, če . . ."

Na jok ji je šlo.

"No, zdaj se mi skremžiš na lepem, pa sem mislil, da si dekle. Punčka iz lecta! Ne skisaj se mi takole na celem. Poslušaj, na kratko povem. Na Slom bi šla, za ta malo mamu bi te vzeli pod streho. Micika ni močna dovolj, ti si kot hrust. Otročad jim boš v redu držala."

Goleževi se je razjasnil obraz. Na stežaj je odprla velike oči. Novica je zadela prijetno. V hipu je bila pozabljena misel na plač. Lice ji je pordelo od začudenja.

"Ja ali ne, da vem, kako ti je všeč?"

"Rada! Pa kar!"

Prašnikar je stopil prednjo z vso svojo mogočnostjo, ki je je bilo pred Nežico kmalu dovolj. Zapičil je v deklico hude oči in še s prstom požugal:

"Pa ne pozabi, preden obljubiš zares, da je oče Marko na Slomu — zarobljen kmet . . ."

Vsa kri ji je planila v lice in jo oblila do las. Oči je povesila, pa jih takoj dvignila v gospoda pred sabo in samo z njimi prosila usmiljenja in — odpuščanja.

"No, nič mi ne maraj, nežasta Neža! Samo podražil sem te. Viš, to je nauk, da ne boč več ponavljala za ljudmi praznih besed. Pozabiva na to! Doma povej po pravici in reci, da sem te jaz namenil za Slom."

"Hvaljen Jezus!"

Stekla je mimo cerkve, da je vse škropilo za njo. Skozi okno jo je spremljal z očmi in se ugodno smehljajal.

"Skoraj zares sem bil hud nate na leci, ko mi nisi dala miru. Ampak zdaj ti je vse odpuščeno. Še bova prijateljca, še!"

Popoldne po nauku je stopil sam dol k Goleževim in od tam dalje na Slom. Domenili so se in v torek po tistem so imeli otroci na Slomu novo ta malo mamu.

Naslednjo nedeljo je gospod Prašnikar oznanil poseben pouk iz krščanskega nauka za otroke vsako nedeljo popoldne. Spomladi enkrat bo na Ponikvi birma in treba je pravočasno začeti s poukom. Mladina naj se na ta veliki zakrament kar najbolje pripravi!

Močan trop otrok se je zbral tisto popoldne. Skrbni župnik ji je za uvod povedal mično zgodbico, ki je bila vseskozi resnična.

"Otroci, poslušajte pazljivo, povem vam lepo povest. Iz nje boste z lahkoto spoznali, kako zares je treba vzeti zakrament svete birme. Vsi mi glejte naravnost v obraz:

Janez in njegov brat Jaka sta začela šole v Ljubljani. Jaka je bil študent prve vrste, vedno v knjigah. Janezu je pa pljučnica nagajala v mestu, tako, da je moral vse šolanje nehati za dve leti. Torej prišel je čas, ko smo morali zaključiti obisk in Janezov odhod. To smo naredili na prav krščanski način. Cela družina, tudi stari oče, smo romali na Brezje, in od tam na sv. Višarje. Lepo, krasno vreme smo imeli. Zame je bila pot od Trbiža do vrha gore težavna, ker nisem bil več vaje hoje in hribov. Pa šlo je. Zvečer smo vsi opravili pobožnost, in drugo jutro zgodaj sem maševal in dal vsem sv. obhajilo. Kratka je bila ločitev na postaji. Vlak naju je vzel proti Nemškemu. In spet se nismo več videli za petnajst let.

Edino, kar nam je grenilo pot, je bila Janezova bolezen. Vlaka ni bil vaje; drugačna hrana, drugačna voda, vse to je vplivalo nanj. Na morju je bilo pa še hujše. Potovala sva čez Munich, Cologne, po reki Rhine do Bremena. Tam nas je čakala ladja "Kaiser William II.", takrat ena najboljših na Atlantiku, in potopljena v prvi svetovni vojski.

Janez je bil pet dni bolan na morju. Bali smo se celo, da ne bo došel v New York. Ko smo prišli v to velikansko mesto, sva bila srečna, da so ga pustili naprej. Zastaviti sem moral vso svojo energijo, da so ga kljub boleznim pustili v U. S. A. Od New Yorka naprej se je pričel boljšati in kmalu je bilo vse

Nekaj let je tega, ko je bila birma v neki fari, kjer sem bil jaz za kaplana. Ko so otroci že precej dobro znali potrebne resnice, sem jim naročil, naj mi prinesejo imena botrov in botric. Drugič bom vsakega vprašal, sem rekel, in imena zapisal.

Med otroci je bil deček, enajst let je bil star, najboljši učenec. Doma so imeli lepo posestvo, čeprav niso bili posebno bogati. Tisti deček je pa bil vseeno jako bogat. Doma je imel namreč zelo zelo drag zaklad, ki ga je ljubil iz vsega srca. Ta zaklad je bila plemenita in jako pobožna dečkova mati.

Otroci, tudi vi imate take zaklade doma. Dobre matere vam je dal Gospod Bog, tudi dobre očete. Imejte jih radi in ubogajte jih! Dostikrat so otroci krivi, da oče in mati nista tako dobra, kot bi lahko bila. Če otroci nagažajo, ne ubogajo in hodijo po napačnih potih, se morajo starši od žalosti in sramote jeziti in togotiti radi svojih hudobnih otrok. Z jezo in togoto na jeziku in srcu pa človek ne more biti nikoli posebno dober in blag.

Oni deček, ki sem pravil o njem in vam bo še kaj povedal, pa ni svoje mame nikoli jezil. Zato je lahko zmerom dobra in prijazna ostala. Dragi moji otroci, zapomnite si dobro to reč! Zdaj pa zgodbo o dečku naprej poslušajte!

Šel je domov in je povedal mami, da mora kmalu prinesiti gospodu ime svojega botra. Mama pa še ni z očetom nič o tem govorila. Pa si je mislila, da zdaj lahko svojega sinka na preizkušnjo postavi.

Veš kaj, mu je rekla, botra si poišči kar sam, saj poznaš veliko možakov pri fari. Vendar me ubogaj in si izvoli moža, ki je v krščanskem nauku lepo poučen. Naj bo tvoj boter tisti, ki v nedeljo v cerkvi najbolje odgovarjati ve!

Deček si je vzel k srcu besedo svoje matere in je šel v nedeljo popoldne poslušat v cerkev, ko je župnik odrasle spraševal iz katekizma. Nalašč se je na tako mesto postavil, da je vse navzočne dobro pregledal in vse odgovore slišal. Najbolje je odgovarjal duhovniku ubožen kmetič, zelo preprost mož, pa ves vnet za božje reči. Po nauku je deček stopil k njemu in ga za botra naprosil.

Ko sem potem pri pouku za otroke vprašal, če so mi imena botrov in botric prinesli, mi je tisti deček dal ime onega siromašnega kočarja. Zelo sem se začudil, da si je sin imenitnega kmeta tako preprostega botra izbral. Ko mi je razložil, zakaj je tako volil, sem mu pritrnil in mu rekel tole besedo: Prav si naredil! Tvoj boter je sicer ubožen, pa pobožen in dobro poučen mož.

No, zdaj mi povejte, otroci, če veste, zakaj sem dečka tako lepo pohvalil."

Vse polno rok je šlo kvišku. Poleg Uršike s Sloma

dobro. (Da bi ga videli sedaj, ko je župnik v New Duluth-u, bi me imeli za lažnika!)

Mimogrede iz New Yorka sva se ustavila nekaj časa v St. Vincentu, in tudi gori na na Ridge smo šli. Tam zgodaj zjutraj je petje petelina Janeza jako razveselilo. To je bilo zgodnje domače petje, katero se ne sliši na morju in po mestih.

Tak je bil moj prvi obisk v domovino. Poln lepih spominov in novega poživljenja mi je dal. Bolj trdne so bile spet zveze z svojimi in z rodno zemljo.

Opis drugemu potovanju v stari kraj, l. 1926, čez Francosko, v Liseux, Paris, Lourdes, Genoa, Milan, Trst — in Ljubljano, pa prepustim Janezu.

Moje življenje sedaj poteka mirno v samostanu, kjer podučujem preje omenjene predmete že čez dvajset let, ter hodim pomagat sem ali tja ob nedeljah.

Počasi, toda gotovo zahaaja sonce mojega življenja. Bliža se večer, večer, ko bom legel spat. Dal Bog, da ta večer obsije zarja božje milosti, ki bo zagotovila še lepši, krasnejši dan, dan večnosti na nebeških livadah, pri Bogu, Mariji, sv. Benediktu in drugim nebeškim meščanom. Dal Bog, dal Bog! Božja volja se zgodi.

Jan. 22, 1939.

Dom Wencel Sholar je preminul 29. oktobra 1942. Zdi se, da je skoraj slutil, da smrt ni daleč stran.

je sedela Šibalova Metka in s tako silo dvigala roko, da ji je život poskakoval od klopi.

“Šibalova, pa ti povej, no, da bom vedel, kaj znaš.”

“Uršika mi je pošepnila, da je bil tisti deček Tonče, njen brat.”

Roke so se povesile in otroci so neverno pogledali.

Prašnikarju je za hip vzelo besedo. Metkin odgovor ni bil kot ga je zahtevalo dano vprašanje. Pa mu vendar ni bilo neljubo, da se je tako obrnilo. Vseh oči so se zapičile v Uršiko, češ, kregana bo, ker je prišepetavala Metki . . .

Pa ni bila kregana. Prašnikar je pomislil: Ne bo škode, če otroci vedo, da je Tonče tisti moj deček! In je zadovoljno pokimal:

“Res, prav si povedala, Metka! Tisti deček je Tonče, na Slomu doma, ki zdaj za gospoda v Celju študira.”

Potem so se pogovarjali o Svetem Duhu, ki svojih sedem darov pri birmi prinese.

(Dalje prihodnjič.)

RESOLUCIJA!

Slovenska Zveza Društev Najsvetejšega Imena, ki je imela svoje zadnje zborovanje v Euclid, O. pri fari Sv. Kristine, dne 31. okt. 1943, je sprejela sledečo resolucijo, ki jo da v objavo.

Z ozirom da je izvrševalni odbor SANS, dal moralno in gmotno pomoč Mr. Louis Adamiču, propagandistu partizanstva in s tem činom povzročilo razkol edinstva, ODOBRAVAMO da so izstopili iz urada Rt. Rev. John J. Oman, Rev. Aleksander Urankar in Mr. Anton Grdina.

Smatramo, da je s tem dejanjem SANS nastopil pot, ki ni cilj ki ga je določil slovenski kongres — osvoboditev Slovenskega ozemlja, pač pa — uveljavljanje komunizma, pod čigar insignijo — srpa in kladiva vodijo bratomorno vojsko partizani.

Do nikake druge svobode

kakor do uničenja zadnjega ostanka slovenskega naroda, ne more v razmerah in okoliščinah v katerih se narod nahaja, prinesiti taktika komunističnih voditeljev, ki se ne bore za narodovo svobodo, pač pa za svoja načela.

OBSOJAMO propagando Mr. Louis Adamiča, ki ne odgovarja resnici, ker potvarja resnična dejstva, da dobe Amerikanci o nas vtis, da je vse v domovini usmerjeno v komunistično smer. OPOZARJAMO ga, da kadar pošilja v svet svoje resolucije v prilog partizanstva, naj ne omenja da representira 250.000 Jugoslovanov. Naj da najprvo na glasovanje koliko jih stoji za njim — in le tisto število naj zastopa. Nikoli si pa naj ne lasti, da je on zastopnik celokupnega jugoslovanskega naroda.

Vso moralno pomoč in zahvalo dajemo Rev. Bernardu Ambrožiču OFM., ki je posvetil veliko pozornosti, da

je razkrinkal neresnično Adamičevo propagando — potvarjanja resničnih dejstev. Želeli bi le, da bi bila o tem informirana ameriška publika in bi kdo o našem narodu to, kar je Rev. Bernard Ambrožič povedal v slovenščini, se natisnilo tudi v angleškem jeziku.

Zahvalo in priznanje dajemo tudi našemu tisku, ki je dalo svoje kolone na razpolago, da je resnica prišla v javnost.

Za Slov. Zvezo Društev Najsv. Imena,

Michael Kolar, preds.

Frank A. Hochevar, taj.

Lawrence Bandi, blag.

Prezgodaj so se veselili v domovini — žal! —

Po poročilih iz domovine smo zvedeli, da so imeli doma po padcu Mussolinija gotovo vero: zdaj bo konec te strašne vojne! Zato je nastalo ogromno navdušenje med narodom, ki so ga znali izvrstno izrabiti — partizani. O tem se bo še marsikaj bralo kje drugje. Tu naj le omenimo, kako je to prezgodnje upanje zavedlo tudi slovenske frančiškane. Med Mussolinijevem padcem in predajo Italije so imeli zborovanje in nastavili že nove predstojnike v samostanih, ki so bili zatrti od Nemcev... Mislili so, da pride Gorenjsko in Štajersko vsak čas nazaj k Jugoslaviji. Strašno mora biti sedaj tam razočaranje, ko je Nemeč znova pokazal svojo še nezlomljivo moč . . . Molimo za domovino!

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

P. B.

Sveti Pavel piše: — “Oblecite vso bojno opravo, da boste mogli stati nasproti zalezovanju hudičevemu. Zakaj ni se nam bojevati zoper meso in kri, ampak zoper poglavarstva in oblasti, zoper gospodovalce temin tega sveta, zoper hudobne duhove v podnebnju. Zavoljo tega sprejmite bojno opravo božjo, da se boste mogli braniti ob hudem dnevu in da boste mogli v vseh rečeh popolni stati.” — Te besede smo slišali v listu sv. Pavla 21. nedeljo po binkoštih. V njih nas živo opozarja veliki apostol, da ni samo človeška slabost v nas, ki nam je v napotje pri našem stremljenju navzgor, ampak se imamo boriti tudi zoper raznovrstno zlo, ki prihaja od hudičevega rogoviljenja po svetu. Niso to prazne besede. Več je v njih kot smo pripravljeni priznati in kot si navadno mislimo. Navadili smo se, da se ravnamo po mišljenju sveta, ki v hudobca najrajši nič ne verjame. Zato so šle najbrž tudi letos te besede kar mimo naših ušes, še bolj pa mimo naših src, ko nam jih je pridigal sveti Pavel na 21. nedeljo po binkoštih . . .

Kdo je vse naš sovražnik v tej vojni? — Japonci in Nemci še nekaj pomenijo, prvi menda več ko drugi. Ta dva je treba še streti, pa bo konec in bo — mir! Tako mi-

slimo in govorimo. Seveda se pa oglašajo bolj globokovidni ljudje in svare: Ne samo ta dva sovražnika, ki predstavljata oboroženo “meso in kri”, ne samo ta dva je treba streti z vso vojno mašinerijo vred, ki jo imata zoper nas, treba je tudi streti tisto zlo na svetu, ki je ta dva naša sovražnika postavilo na noge!

Pravilno! Tisto strašno zlo, ki se vali po svetu na vse strani, in pomeni protikrščansko mišljenje! Odpad od Boga in njegovih naukov! Sveti Pavel bi dejal dandanes: Tole so tisti “hudi dnevi”, o katerih sem vam pisal in vam še vedno pridigam vsako leto v vaših cerkvah! Tudi v tej svetovni vojni ne gre borba le zoper “meso in kri”, zoper človeške sovražnike! Borba je zoper zlo, zoper krive nazore, ki so se raztresli po svetu na ljubo — “zalezovanju hidečevemu”!

O, da bi bil že mir! — Resnično! Da bi že bil! Toda ko tako vzklikamo, kakšnega miru si želimo? Morda zgolj človeškega? Tistega, ki ga bomo dosegli potem, ko bosta premagana na bojnem polju “meso in kri” naših človeških sovražnikov? Ne tajimo: dober bi bil in bo tudi ta mir, samo da bi prišel. Vprašanje pa je, koliko bi bil samo tak mir v resnici vreden! In koliko bi bil trajen! Kako kmalu bo spet odšel od nas . . . Če hočemo priti do resničnega in zadovoljivega miru, je treba misliti ne samo na človeški mir! Treba je misliti na Kristusov mir, na tisti mir, “ki ga svet

ne more dati”. Na mir, ki bi prišel le tedaj, kadar bi se premagalo na svetu vse ono zlo, ki ga sejejo “gospodovalci temin tega sveta”. O, sveti Pavel ima pravo besedo za pravi čas!

Vojakov za uvedbo Kristusovega miru je treba! —

Nak, niso junaki samo naši fantje in možje na bojnih poljih širom sveta, ki toliko žrtvujejo za povratek zlatega miru! Njihova naloga, ki jim jo daje domovina, je v prvi vrsti ta, da se bore zoper “meso in kri”, ki jim nasprotujeta v telesih naših sovražnikov. Tisti, ki ostanejo doma in se bore “na domači fronti”, se pa najbolje bore, če mislijo poleg drugega na boj zoper “gospodovalce temin tega sveta”. Najbolje se bore, ako veliko in goreče molijo, mnogo žrtvujejo v duhovnem smislu, mnogo darujejo s samopremagovanjem duhovnemu Vojskovodji, Kristusu-Kralju! Vse to z namenom, da se porazi čimprej tudi vse tisto zlo na svetu, ki je moglo roditi Hitlerja in Mussolinija in Hirohita in tako dalje. Te vrste vojakov bodo imele v prvi vrsti zaslugo, da se bo pripravil svet ne samo za človeški mir, ampak za — mir Kristusov! Ne zanemarjamo torej te najboljše “domače fronte”!

Diktatura ne pomeni miru!

— Ne pomeni ne miru človeškega in ne miru Kristusovega! Veliko je bilo pritožb nad nekdanjo belgrajsko diktaturo. Seveda ne brez upravičenosti. Ne le Hrvatje, tudi Slovenci in sami

Srbi so ječali pod njo. Vsi se danes soglasno izjavljajo, da nazaj pod belgrajsko diktaturo nikakor ne. Podpora tudi od naše strani!

Kam tedaj? Nekateri bi hoteli nadomestiti belgrajsko diktaturo z neko sovjetsko diktaturo. Ako prav razumemo, bi bila to komunistična diktatura. In se celo oglašajo taki, ki jim je ta reč že več ali manj dovršeno dejstvo. Mnogi so med nami, ki čisto mirno soglašajo s temi nazori in jih celo propagirajo kot neko edino rešitev, kot neki edini izhod — izpod belgrajske diktature.

Mi bi dejali s Kristusom, da se to pravi izganjati hudiča z belcebubom. Ne vemo, kaj pravite vi, ki to berete. Ali bi se ne dalo morda kljub vsemu iskati drugačne rešitve ko nadomestovati belgrajsko diktaturo s sovjetsko?

Ko je bil Hitler v Rimu. —

Čitamo v katoliškem tedniku "America": Ko je Hitler zmagoslavno korakal po Rimu, je papež dramatično in ostentativno zapustil mesto. Poprej je še dal izjavo za javnost, da je prišel v Rim (kljukasti) križ, ki je velik sovražnik Križa Kristusovega. Med tem ko so laški listi dobili nalogo (od Mussolinija), da dvigajo Hitlerja v nebesa, je vatikansko glasilo (Osservatore Romano) ostalo samo zoper Hitlerja in ga je skoraj nekrščansko napadalo. Morda se vse to zdi drugorodcem nevažno, toda, papež je poznal svoje Italijane. Zanje je bila te vrste borba (med papežem in Hit-

lerjem) nekaka dramatična igra. In Italijani, ki ljubijo dramatične igre, so z velikim zadovoljstvom opazovali, kako se je Hitler zastonj trudil, da bi dobil avdijenco pri papežu, pozneje pa, da bi dobil vstop v Vatikan pod katerokoli pretvezo. Ko mu je tudi to spodletelo, je odhajal iz Rima z neuspehom v tej reči, v ušesih mu je pa zvenel neprijazen smeh Italijanov, ki je bil prav za prav — zasmeh!

Mi nismo vedeli tega! —

Doslej smo mislili, da je bil Hitler tisti, ki ni hotel obiskati papeža. Sedanje poročilo prepuščamo listu "America", mora že biti bolj poučena ko mi. List piše in skuša pokazati, da ni bil zoper Hitlerja samo papež, ampak tudi večina Italijanov. Isto je poudaril Bodoglio, ki je zardil na podlagi dokumentov, da je edino Musso odgovoren za zvezo Italije s Hitlerjem. Nam se zdi to nekoliko neverjetno, toda ne bomo se pričkali. Bo pokazala več prihodnost.

Toda če je res to, kar pravi "America", kako je papež odklonil obisk Hitlerja v Vatikanu, zlasti pa, če je res, da so Lahi nekako zasmehovali Fuehrerja radi njegovih neuspehov okoli Vatikana, potem se nam zdi precej bolj verjetna novica, ki ve povedati::

Nemci so v Rimu podminirali vsa javna in druga večja poslopja, vse kanale in javne naprave . . . Vse ima zleteti v zrak, preden pride v mesto zavezniška vojska . . . Rim bo ostal samo še v spo-

minu ljudi, na mestu, kjer je zdaj, ga več ne bo . . . Tako oznanjajo Nemci. Da Hitlerjeva maščevalnost ni majhna, seveda ni treba šele dokazovati. Utegne biti tako tudi v tem primeru. Kaj bi to pomenilo za središče krščanstva, je pa skoraj pregrozno ugibati . . .

Pij XI. je skušal narediti dogovor s Sovjeti. —

Leta 1922 se je mudila v Genovi na Laškem neka sovjetska delegacija. Tedanji papež Pij XI. je porabil to priliko in je poslal tja svoje zastopnike, ki naj bi poskusili v njegovem imenu navezati kake stike s Moskvo. Če so prinesli papeževi odposlanci s seboj kake konkretne predloge, kako naj bi uredili stiki z Moskvo, nam ni dosti znano. Toda dejstvo je, da je papež Pij XI. od svoje strani skušal narediti prvi korak. Enako je dejstvo, da so bili od strani Moskve, prav za prav od Stalina, vsi taki poskusi odklonjeni. V Rusiji je ostal kot najbolj borbena struja "brezbožni kumunizem".

Pravijo, da danes v Moskvi piha drugačen veter. Ako je kaj resnice na tem, bo papež gotovo prvi, ki ga bo zapazil, pa tudi prvi zvedel, koliko je resnice na mnenjih, ki se pojavljajo. Samo dejstvo, da je Sveti sinod dobil neke pravice, za katoličane še komaj kaj pomenijo. Vendar je pa značilno, da vsa gonja brezbožnega komunizma ni mogla udušiti v ruskih množicah krika po svobodi verskega udejstvovanja.

P. Hugo Bren, naš redovni sobrat. — On je tisti, ki je pred leti prvi začel v tem listu pisati kratke notice pod naslovom: Križem Kraljestva Križa. To nam je prišlo na misel, ko smo pisali o nemškem podminiranju Rima. P. Hugo je namreč še vedno v Rimu za profesorja na frančiškanski univerzi. Vsaj ko smo nazadnje od njega slišali, je bil še tam. Toda tega je zdaj že menda leto dni. Sam Bog ve, kako se mu godi in kako se mu še bo . . . Ko mislimo na tega nekdanj najboljši pridnega sotrudnika našega lista, si moža drznemo tem potom priporočiti v molitev, pa seveda ne samo njega!

Križem Kraljestva Križa je ugajal. — Pred leti so te kratke notice našim bralcem močno ugajale. Jih je tudi pisal mož, ki je znal. Potem jih nekaj let ni bilo. Nič ne de, ako je malo spremembe. Pozneje pa spet nazaj s tem, kar je bilo dobro! In tako nam je prišlo na misel, da bi se ta reč oživila. Morda bi bil boljši kak drug skupen naslov. Toda iz spoštovanja do ustanovitelja te rubrike smo se povrnili k prvotnemu napisu. Prav tako, kaj ne?

O volku govoriš pa ti pride. — Tako pravi pregovor. Nekaj smo zapisali o P. Hugonu in bilo je že skoraj vse urejeno za to številko, pa dobimo pismo od tega moža naravnost iz Rima. Odposlal je koncem septembra. Pove, da je kar zdrav, da še vedno poučuje na frančiškanskem vseučilišču v Rimu in še ne-

kaj drobnih reči. Ameriške "tiče", ki so Rim obiskali, pravi, je gledal bolj od daleč. Ravno je bil odšel v rimsko okolico malo na oddih, ker so bile počitnice in silna vročina, ko so prifrčali. Več o tem ne pove. Prav lepo pozdravlja vse ameriške znanee. Vprašuje, če se kaj zanimamo za Barago, pa zdaj mu menda ne bomo mogli odgovoriti na to vprašanje. Povedali bomo pa nekaj o tem vam v prihodnji številki.

Umrta sta v starem kraju dva slov. frančiškana.

P. Valerijan Landergott je bil eden tistih dveh, ki sta po okupaciji smela ostati v Mariboru. Bil je že nad 20 let župnik pri mariborski baziliki. Pobralla ga je pljučnica. Naj v miru počiva! Drugi je P. Kerubin Tušek, doma iz bližine škofje Loke. Bil je že star in je velik del svojega življenja prebil v Nazaretu v Savinjski dolini. Nismo slišali poprej, kaj se je z njim zgodilo pod nemško zasedbo. Zdaj smo zvedeli, da je bil odpeljan v Dachau, v isto strašno nemško koncentracijsko taborišče, ki je zdaj svetovno znano. Kako je bilo z njim tam, ni poročila. Samo to smo zvedeli, da so Nemci poslali v Slovenijo njegov pepel — torej je bil po smrti sežgan! — V znamenje, da ga ni več med živimi. Tudi P. Hugo poroča o tem, pa smo malo poprej že po drugi poti zvedeli. Takih poročil bo polagoma gotovo še več.

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI

ZA LIST — Mrs. A. Matkovich \$1, A. Zgonc 50c, N. N. \$10, Mrs. Hudak \$5, J. Gregorich \$2, F. Bitenc 50c, S. Draich 50c, I. Grabljevec \$3, Rev. Schiffrer \$5, Mrs. Strubelj \$2, A. Gašpar \$3, G. Hožian \$1, Mrs. M. Koshmerl \$1, G. Zeman \$1, Mrs. L. Rupert 50c, Mrs. J. Kochevar \$2, Mrs. M. Stimat 50c.

Za Semenišče, tabernakelj, Kruh Sv. Antona, študente in drugo — F. Zimmerman \$1, A. Antolich \$1, F. Shega \$5, F. Kriebelj \$2, F. Verhovec \$2, M. Lushine \$1, A. Sustersič \$2.50, M. Bambič \$1, Mrs. F. Pajk \$1, Mrs. J. Lewis \$5, M. Gasparič \$5, F. Drobnič \$3, F. Ivančič \$5, C. Warsek 50c, M. Prostor \$2, A. Lužar \$10, T. Sauli \$1, J. Phillipich \$2, M. Ivančič \$4, M. Janzel \$2, F. Peterich \$2, N. N. \$2, H. Pakiž 50c, Mrs. E. Arko \$1, F. Hribar \$2.50, J. Horvat \$3, N. N. \$5, J. Vidmar \$10, J. Smrdel \$5, F. Schnellar \$1, Mrs. Kochevar \$2, J. Novak 50c, M. Lovshin \$1, J. Baraga \$10, M. Grahek \$1, Mrs. M. Žagar \$1, Mrs. Kegel \$5, M. Klemenčič \$1, 9. Nemgar 50c, M. Schuster \$2, Mrs. Jalovec \$2, A. Skolariš 50c, A. Zadnik \$1, R. Lamšek \$1, Mrs. M. Sircelj \$1, J. Kobal \$10, Mrs. Jalovec \$5.

ZA LUCKE — J. Prisel \$1.50, A. Berry 50c, K. Pristavec 50c, E. Koren \$1, J. Vancas 50c, F. Ošaben \$1, A. Žugelj \$1, Mrs. M. Matasich \$5, R. Lamšek \$1, M. Shubie \$1, M. Selak 50c, M. Slanovich 50c, A. Vončina 50c, M. Levar \$1, F. Pančar \$2, M. Jevnikar \$1, M. Ciuka \$1, J. Kristofele 50c, F. Shega \$1, M. Centa \$3, F. Petric \$1, F. Kriebelj \$1, I. Kargler \$1, M. Lushine \$1, F. Starman \$1, R. Vičič 50c, T. Russ \$2.50, M. Šebenik \$1, M. Ogolin 50c, F. Tolar 50c, M. Bambič \$1, J. Pazdertz 50c, R. Jaklich 50c, L. Anzele \$1, F. Hren 54c, A. Pogan 50c, R. Novak 50c, M. Sajovic \$1, A. Predan \$1, A. Zadnik \$5, A. Berus 50c, P. Kosir 50c, H. Moren \$1, P. Mikula 50c, Mrs. J. Kirn \$1, M. Lau-

rich \$1, M. Oblak \$1, C. Warsek 50c, Mrs. M. Retel 50c, J. Baznik \$1, F. Marolt \$1, R. Jakša \$1, M. Zupančič 50c, A. Arko 50c, R. Ušnik \$1, M. Draz \$1, A. Jerele \$1, J. Bambrich \$1, J. Vidregar \$2, M. Deželan 50c, M. Pristow \$1, F. Kastelic \$1, Mrs. Mramor \$2, M. Vidmar \$1, M. Krasevic \$1, E. Oven 50c, M. Zupančič \$1, T. Starriha 50c, J. Barbis \$5, I. Svet 50c, A. Jurečič \$2, Mrs. R. Coltri 50c, F. Turk \$1, Mrs. Jeruč \$1, Mrs. Tr. Sterling \$1, A. Plemel \$1, Mrs. M. Koshmerl \$1, G. Zaman \$1, Mrs. E. Arko \$1, Mrs. M. Težak \$1, N. Tomazič \$1, P. Lubshina \$1, A. Krall \$2, F. Klobuchar \$3, Gregorich-Koresh \$1, L. Mladič \$1, T. Zdešar \$1, M. Florijan \$1, K. Bartol \$1, J. Rogel \$1, A. Urbanc 50c, M. Colombo \$1, J. Martinčič \$1, M. Lebar \$1, H. Thoren \$5, K. Simanovich 10c, F. Oblak \$1, F. Majerle 50c, J. Turk \$2, F. Smerke \$1, A. J. Brozovich \$5, G. Vukovich \$2, M. Lovshin \$1, F. Kriebelj \$1, G. Raly \$1, M. Jugovich \$2, Mrs. Brtalac \$1, Mrs. G. Mlakr \$1, A. Antolich \$1, Mrs. A. Knaus \$1, S. Skerl \$1, J. Kočin \$1, Mrs. J. Pucel \$1, J. Bonyko \$1, J. Gričar 50c, Mrs. S. Lesza \$1, Mrs. J. Pernhe 80c, A. Verček \$1, I. Gruden 50c, A. Zadnjik 50c, M. Hapotec 50c.

ZA APOSTOLAT — A. Jerele \$10, Mrs. L. Paushe \$10, M. Hochevar \$10, F. Simonelich \$10, L. Simonelich \$10, C. Warsek \$1, V. Erjavec \$10, A. Urbanc \$3, M. Urbanc \$9, A. Papesh \$10, I. Svet 50c, H. Zalar \$10, K. Kokel \$10, Mr. Pachek \$20, M. Laurič \$10, F. Snyder \$10, M. Marinich \$10, C. Shircel \$10.

ZA SV. MAŠE — Mrs. J. Intihar \$3, J. Prisel \$2, Mrs. G. Urbas \$5, F. Kurent \$1, Mrs. A. J. Brozovich \$2, K. Pristavec \$2, Mr. J. Hočevar \$2, Mrs. Oster \$2, Mrs. Maver \$2, Mrs. \$2, Mrs. Petkovšek \$2, J. Zabukovec \$1, N. N. \$50, F. Jereb \$2, Mrs. Bruner \$2, Mrs. Kurent \$3, M. Veselich \$1, F. Tomasic \$2, Mrs. Hudak \$5, M. Trusnik \$5, A. Kozel \$1, S. Podgor尼克 \$5, K. Kambič \$5, M. Tkalič \$10, F. Ošaben \$2, M. Grum \$3, F. Križnik \$4, M. Pogachar \$2, J. Qesar \$3, A. Jahovich \$1, R. Lam-

šek \$1, M. Svigel \$4, H. Ošaben \$10, M. Skubic \$1, J. Velič \$5, A. Vončina \$2, M. Hochevar \$2, F. Pančar \$3, M. Lušin \$1, M. Jevnikar \$2, R. Sabec \$4, M. Ciuha \$5, J. Kristofelc \$1, J. Bostjancič \$4, F. Shega \$3, M. Dreshar \$2, F. Marolt \$2, A. Pohar \$3, K. Jarc \$2, A. Setničar \$5, M. Polajnar \$1, M. Sitar \$2, A. Prince \$1, F. Kriebelj \$3, M. Draz \$5, K. Kral \$2, A. Levar \$6, J. Qerček \$1, A. Česnik \$5, J. Jamnik \$3, F. Dernovšek \$2, M. Sajovic \$10, M. Lushine \$3, J. Hrovat \$5, F. Starman \$6, M. Moskon \$3, R. Vičič \$2, J. Zgonc \$3, K. Zajc \$5, A. Knaus \$4, M. Zagar \$4, M. Sebenik \$3, Mrs. L. Darovec \$2, H. Zobitz \$2, M. Ogolin \$1, A. Drassler \$5, F. Tolar \$1, M. Zerovnik \$2, M. Hladnik \$10, F. Turk \$2, M. Bambič \$1, U. Babič \$3, J. Žgajnar \$1, F. Oblak \$2, R. Jaklich \$7, Mrs. M. Vidmar \$1, F. Jerina \$5, J. Brodnik \$2, A. & A. Gale \$2, A. Pogan \$1, M. Casserman \$4, F. Grill \$3, R. Novak \$1, G. Zaman \$2, A. Bencin \$2, A. & G. Gašper \$4, A. Bukovec \$10, M. Skrbec \$1, A. Jurečič \$5, M. Sajovic \$3, M. Zakrajšek \$10, M. Panchur \$9, J. Zugich \$5, A. Predan \$4, J. Rosam \$2, A. Berus \$2, M. Zickar \$4, M. Jevnikar \$1, M. Perušek \$2, F. Petrič \$4, J. Arko \$5, M. Gasparic \$2, M. Troja \$2, K. Petrovič \$5, F. Siška \$1, F. Drobnič \$2, Mrs. Petelin \$4, H. Petach \$2, B. Gerzin \$1, M. Kotze \$1, M. Benich \$2, P. Mikula \$2, Mlakar Fam. \$5, S. Petric \$3, J. Wesel \$5, Mrs. Jalovec \$1, T. Archul \$7, A. Hochevar \$8, P. Braidich \$5, M. Oblak \$1, M. Koprivec \$10, A. Koprivec Jr. \$10, J. Kolenc \$4, J. Pugel \$2, J. Erlach \$1, M. Prostor \$2, C. Opalek \$2, A. Lužar \$5, J. Baznik \$4, J. Oberstar \$2, Mrs. Snedic \$5, M. Turk \$10, R. Jakša \$9, J. Bratush \$5, T. Sauli \$4, J. Speh \$5, A. Arko \$1.50, A. Judnich \$2, R. Ušnik \$4, A. Pelko \$5, M. Kofal \$11, M. Azman \$1.50, B. Pirnat \$2, F. Stergar \$9, F. Mesojedec \$2, F. Balkovec \$2, J. Ancel \$4, A. Rosich \$3, F. Richter \$2, F. Ash \$1, N. Kekich \$4, M. Deželan \$2, F. Sedmak \$1, S. Kožel \$2, J. Jager \$5, A. Znidarsič \$5, C. Andren \$1, F. Kastelic \$1, A. Korleč \$2, A. Gašpar \$3, J. Hoche-

var \$3, K. Simianovich \$12, M. Boldin \$2, L. Lenarsič \$2, J. Skufca \$3, M. Ivančič \$1, M. Krasevic \$6, A. Skolaris \$2, J. Strojan \$3, E. Oven \$7, J. Ursič \$1, J. Pintar \$2, A. Orehek \$2, J. Samsa \$3, Rev. Setničar \$79, Rev. Papesh \$20, J. Jagodnik \$3, F. Peterich \$3, F. Race \$2, M. Starc \$3, A. Kure \$2, T. Krkach \$1, M. Karsnick \$5, T. Kodolja \$3, J. Stimetz \$3, A. Strabarneck \$4, A. Tomsič \$1, M. Ludwig \$1, K. Bajuk \$1, F. Gouze \$4, J. Skarinšek \$2, F. Fink \$3, F. Bachnik \$4, M. Zupančič \$2, A. Sluga \$6, M. Dragan \$1, J. Leskovec \$2, J. Heraver \$5, H. Witkoski \$1, J. A. Mertens \$1, R. Redemšek \$2, F. Suhadolnik \$5, M. Kogovšek \$2, K. Germovšek \$4, F. Zupce \$1.50, J. Paulin \$5, M. Nose \$3, Mrs. R. Coltri \$1, Mrs. R. Gorjanc \$3, Mrs. J. Selan \$1, Mrs. T. tSerling \$3, M. Lepoglavšek \$5, Mrs. A. Markoja \$4, G. Zaman \$2, L. Hren \$4, Mrs. Gans \$3, Mrs. Sternisha \$1, M. Grbec \$8, Mrs. E. Arko \$3, M. Hajdinjak \$2, M. Mtaško \$10, F. Pirman \$2, R. Habjan \$5, Vraničar \$3, M. Arko \$5, A. Peters \$2, I. Chacata \$3, J. Horvat \$2, N. N. \$5, F. Gerchman \$2, N. Tomazič \$2, U. Barkar \$6, A. Hočevar \$1, S. Kukulan \$2, M. Mihelič \$1, J. Buldak \$5, A. Dresen \$2, F. Novak \$12, K. Govednik \$1, T. Koleto \$1, M. Zallar \$2, J. Jaksha Sr. \$5, I. Trunkle \$1, J. Smrdel \$5, M. Simonišek \$5, M. Grivec \$4, K. Bartol \$2, J. Per \$3, J. Menart \$5, J. Oražem \$2, M. Hrovat \$5, A. Urbanc \$2, A. Blackard \$2, M. Krance \$2, S. Ursič \$5, R. Lužar \$1, Mrs. Kochevar \$7, J. Kovačič \$3, P. Laurich \$6, M. Hochevar \$6, N. Haffner \$2, J. Budan \$5, M. Gustin \$2, F. Oblak \$3, M. Dolinšek \$1, A. Grdina \$10, F. Majerle \$2, T. Habijan \$3, F. Fink \$1, A. Franciskovich \$2, J. Jankar \$3, J. Turk \$2, F. Smerke \$2, M. Plerich \$1, A. Rebol \$1, F. Kunz \$5, A. Ček \$20, M. Grahek \$2, A. Munich \$3, A. Lobert \$1, F. Snider \$2, C. Traven \$2, T. Mihelič \$5, M. Roseman \$2, J. Kočjančič \$1, Mrs. Voje \$5, Mrs. Cerar \$5, R. Payne \$5, Miss Bregantie \$1.50, J. Poljack \$10, Mrs. Cerar \$10, Dr. Mesec \$5, Mrs. Vidmar \$1.50, Dr. Grill \$1.50, J. Intihar

\$3, F. Ponikvar \$5, J. Slapsak \$1, Mrs. Jacovac \$1.50, A. Ursick \$1.50, E. Jurasko \$2, Sr. M. Sylvester \$2, M. Kolkous \$5, Verscaj Fam. \$5, M. Zupancic \$1.50, M. Drassler \$3, Mrs. Gliha \$5, Mrs. Narobe \$5, M. Lewis \$5, M. Brezar \$1.50, M. Kelhar \$5, Mrs. A. Kralish \$2, M. Lovshin \$1.50, G. Raly \$2, M. Glavan \$2, J. Hočevvar 2, M. Krebs \$2, Mrs. M. Kупec \$2, F. Krail \$3, J. Trost \$5, Mrs. G. Malaker \$4, Mrs. R. Glazar \$5, A. Rosentreter \$3, J. Brezic \$1, K. Savnik \$3, J. Zrnc \$4, Mrs. J. Pucel \$1, A. Ferenčak \$3, M. Lauric \$1, M. Klemenčič \$4, J. Bonyko \$4, J. Gričar \$3, Mrs. J. Perhne \$2, J. Miks \$1, Mrs. A. Potočar \$3, Mrs. J. Mravintz \$2, Mrs. J. Trusnik \$6, Mr. L. Trusnik \$7, R. Rudman \$1, M. Zore \$2, J. Košmerl \$1, Mrs. J. Munich \$3, A. Zadnik \$2, M. Hapotec \$1, I. Laurich \$4, Mrs. Kramer \$2, Mrs. Grill \$1, Mr. A. Šircelj \$5.

ZA BARAGOVO ZVEZO—Mrs. A. Matkovich \$1 J. Vančar 50c, F. Križnik \$1, J. Pazdertz \$1, L. Košak \$15, F. Zupc \$1.50, Mrs. F. Tratnik \$1, M. Grbec \$1, H. Robich \$1.50, K. Savnik \$2, Mrs. F. Narobe \$5.

ZA MOLITVENO FRONTO — M. Grbec \$1, Mrs. E. Arko \$1, J. Ray \$5, J. Vidmar \$10.

ZA MISIJONARJE — Mrs. Perhne \$3.

Sledeči so darovali za pete sv. maše meseca novembra za duše v vevah:

Mrs. F. Qerar \$1, F. Novak \$1, J. Šimec \$2, L. Zakovich \$1, Mrs. Varšek \$2, P. Lupšina \$1, Mrs. M. Stukel \$1, Mrs. Perko \$1, A. Taljan \$2.50, Mrs. Vrasich \$1, R. Verbic \$2, J. Maren \$2, L. Jenic \$1, J. Erjavec \$2, Mrs. K. Toporis \$3, L. Mladic \$2, Mrs. Enčimer \$2, M. Kremesic \$1, Mrs. G. Polajnar \$1, Mrs. Ribnikar \$1, Mrs. A. Matkovich \$1, Mrs. A. Cherne \$1, F. Suhađolnik \$1, Mrs. A. Perušek \$1, Mrs. M. Hraster \$1, Mrs. M. Perušek \$3, Mrs. J. Locker \$5, Mrs. J. Činkoph \$2, Mrs. M. Skul \$2, Mrs. M. Canallas \$5, J. Zabukovec \$1, Mrs. M. Lebar \$1, Mrs. M. A. Gerbeck \$1, E. Koren \$1, F. Knaus \$2, J. Avsec \$1, L. Poje \$10, M. Peterlin \$1, Mrs. M. Hlad \$5, F.

Perme \$2, A. Jerele \$2, J. Kirn \$2, J. Mohar \$2, F. Pajk \$2, B. Juratovec \$2, C. Hebein \$2, C. Zagar \$2, M. Trusnik \$4, A. Butkovich \$1, L. Panijan \$1, N. N. \$5, J. Šenica \$5, F. Gornick \$1, F. Dokl \$3, Mrs. Rupnik \$2, Mrs. Boben \$2, M. Elnikar \$1, A. Grdanc \$5, M. Mencinger \$2, M. Skurjač \$20, N. N. \$5, M. Novašek \$5, F. Perovšek \$1, V. Troha \$5, J. Brenc \$2, Mrs. M. Matasich \$2, F. Bricel \$2.50, U. Stupnik \$1, J. Sedmak \$1, A. Krulc \$1, H. Tellich \$1, H. Ošaben \$1, J. Zakrajšek \$1, A. Glatz \$2, K. Pavlic \$5, A. Skrinar \$2, F. Marolt \$2, M. Selak \$1, M. Slanovich \$1, L. Bergant \$1, M. Levar \$3, F. Bittenc \$1, J. Sever \$3, M. Lušin \$4, F. Lerchbacher R. Sabec \$1, F. Modec \$1, J. Bartol \$1, M. Florijan \$2, M. Knaus \$5, M. Schnellar \$1, L. Raddell \$2, M. Jarnevic \$1, G. Pavscl \$1, C. Korbar \$1, F. Zimmerman \$2, J. Pave \$1, M. Dreshar \$1, A. Zadnik \$3, M. Struna \$7, Mrs. M. Pristow \$1, Mrs. L. Pavšek \$2, M. Kutin \$1, A. Marduch \$2, P. Stimac \$1, A. Prince \$1, M. Centa \$2, F. Zorko \$2.50, F. Petrič \$4, K. Brunecy \$10, M. Burkatt \$1, M. Habijan \$3, M. Oblak \$2, J. Čerček \$1.50, J. Kuhel \$4, F. Verhovec \$2, J. Stribly \$1, Ž. Novak \$2, F. Ošaben \$3, M. Čekada \$2, A. Kanda \$3.50, M. Sivic \$1, R. Vičič \$1, A. Sunja \$1, F. Marold \$2, M. C. Polutnik \$2, K. Brunecy \$2, C. Smrekar \$1, K. Zajc \$5, U. Črnkovich \$2, F. Snudey \$2, U. Taucher \$2, J. Tutin \$2, T. Bozich \$1, R. Ujčić \$5, F. Skulby \$5, R. Jenko \$1, Mrs. F. Jenko \$1, L. Bozich \$1, M. Skerl \$3, J. Somrak \$2, J. Aufderklam \$2, Mrs. M. Vidmar \$1.50, A. Nardini \$2, L. Anzelc \$2, M. Janeš \$1, F. Hren \$1, A. Turk \$1, A. Smrzlick \$1, M. Papiš \$1, F. Tomazič \$1, J. Pintar \$1, A. Oratch \$5, R. Markel \$1, P. Kobilšek \$1, A. Bencin \$1, A. Vahčić \$2, F. Ošaben \$2, B. Malnar \$1, C. Bryce \$2, J. Zugich \$1, I. Zamernik \$2, A. Berus \$1, M. Artač \$1, A. Meljač \$2, F. Petrič \$1, J. Snyder \$3, A. Rom \$2, V. Kollar \$5, M. Francel \$4, J. Benkshe \$1, J. Peterka \$2, F. Hočevvar \$1, T. Archul \$2, K. Slogar \$2, A. Marek \$1, Mrs. Petelin \$1, J.

Vidič \$1, H. Murn \$5, K. Kubic \$1, J. Zajc \$1.50, M. Agnich \$2, M. Prasnikar \$1, A. Diskovich \$1, Mrs. Jalovec \$1, M. Hribernik \$1, F. Ivančič \$5, A. Grum \$1, F. Repenšek 50c, F. Radež \$1, M. Komp \$1, M. Malerich \$2, P. Prah \$2, J. Petkovšek \$2, R. Hočevvar \$1, P. Braidich \$1, F. Bresnick \$1, A. Zagorc \$1, Mrs. Kočjanich \$2, M. Oblak \$1, C. Kadež \$5, F. Čerar \$2, J. Kolenc \$1, A. Renko \$2, J. Korenčič \$1, M. Lužar 50c, J. Kosarog \$2, M. Smrekar \$6.50, Mrs. M. Retel \$1, A. Ferenchak \$1.25, M. Trinko \$4, M. Pekol \$4, A. Jerman \$1, M. Kobe \$1, F. Zakrajšek \$1, M. Stupar \$2, J. Urbančič \$1, J. Toplikar \$2, J. Walt \$1, F. Pierce \$2, M. Ajster \$1, H. Stampel \$1, F. Urh \$2, R. Glavan \$3, E. Komin \$5, J. Mitka \$2, J. Mihelich \$5, A. E. Oswald \$2, L. Gregorčič \$1, A. Arko \$1, F. Levar \$1, Mrs. Strubelj \$2, A. Krall \$4, M. Strukel \$2, M. Kofal \$1, M. Azman \$1, M. Brezar \$2, J. Robich Sr. \$1, F. Mesojedec \$1, M. Ivančič \$1, H. Zore \$1, J. Ancel \$1, E. Besovšek \$2, M. Kopač \$2, J. Vidergar \$2, A. Pirman \$3, H. Thoren \$3, M. Maskovich \$2, K. Medved \$1, H. & V. Kunz \$1, V. Ruppe \$1, K. Triller \$2, F. Baraga \$2.50, L. Korbar \$1.50, F. Janezich \$2, C. Mihelich \$5, A. Urbas \$1, J. & M. Stukel \$2, M. Lustik \$5, C. Andren \$2, Mrs. Doles \$1, F. Slogar \$1, M. Čerček \$2, P. Marcnich \$2, J. Husick \$1, H. Somrak \$1, A. Svirgel \$3, J. Sustarsich \$1, J. Potochnik \$1, J. Leskovitz \$2, F. Iltz \$1, J. Tursich \$1, M. Janzel \$1, J. Kašček \$2, M. Bezec \$5, F. Kožina \$2, F. Droll \$2, F. Wehar \$2, A. Nemgar \$1, A. Urich \$1, F. Bozner \$3, T. Erjavec \$1, A. Sporčich \$1, J. Zadnik \$1, J. Tomazič \$1, J. Ponikvar \$1.

Sporočili so nam prijatelji, da so umrli sledeči naročniki:

Antonija Trost, Oregon City, Oregon.

Mary Gričar, St. Charles, Mich. Anton Laurič, Euclid, Ohio.

Mrs. N. Maronic, East Helena, Mont.

Zahvaljuje se za zdravje Mrs. F. Zimmerman.

MISIJONARJI IZ INDIJE PIŠEJO

Rev. Julij Slapšak

Zadnje pismo, ki sem ga prejel iz Indije, mi je napisal misijonar g. Stanko Podržaj. Pisal ga je dne 22. julija. V njem se v prvi vrsti silno lepo zahvaljuje za mašne intencije, ki sem jih mu poslal. Ravno tako za posebne darove, ki sem jih bil prejel od naših ljubiteljev indijskih misijonov in odposlal tja. G. Podržaj se vsakemu posebej prav lepo zahvaljuje v svojem imenu in v imenu svojih somisijonarjev. Ugiba v pismu, kaj bi mogel dati svojim dobrotnikom v zameno, toda izraža tudi svojo bojazen, da ne more drugega ko reči: Bog vsem obilno poplačaj!

Tudi jaz mislim, da drugega ni treba. Saj je jasno, da dobrotniki misijonov darujejo le s tem namenom, da jim pride povračilo od Boga in od nikoder drugod. Tako je edino prav!

Dalje g. Podržaj našteva v pismu, v katerih krajih so posamezni slovenski misijonarji širom Bengalije, toda ko ne poznamo ondotnih krajev, bi nič več ne vedeli, ako bi dal natisniti tu imena tistih mest ali vasi. Omenja posebej g. Ehrlicha, nečaka zna-nega gorečega misijonskega delavca, ki je bil lansko spomlad v Ljubljani ustreljen kot "izdajalec" Slovencev . . .

Omenja tudi g. Vizjaka, g. Sedeja in g. Demšarja. Ta zadnji pošilja pozdrav svo-jemu bratu nekje v Kanadi. O vseh misi-jonarjih pove, da so v teh časih silno zapo-sleni z dobrodelnostjo in pomagajo vladi, da se olajša silna lakota, o kateri smo tudi mi tu zlasti zadnje tedne mnogo slišali. Ra-zume se, da v takih časih pravo misijonsko delo, to se pravi oznanjevanje evangelija poganom, nujno nekoliko zastane. Toda prav tako dobro je, ako skušajo misijonar-ji opravljati dobra dela telesnega usmilje-nja. In kdor jim pri tem pomaga z molit-vijo in denarnimi darovi, istotako opravlja zelo bogoljubno delo.

G. Podržaj tudi omenja, da je malo po-prej srečal nekje tam nekega ameriškega vojnega kaplana. Ko sta se seznanila, je Amerikanec segel v žep in naštel nekaj in-dijskega denarja na roke našemu misijo-narju. Rekel je, da tisti darovi prihajajo od njegovih "fantov". To je lep zgled, ki kaže, da celo naši vojaki tam daleč v svetu radi pritrčajo sami sebi in darujejo za mi-sijone. Naj nas ta zgled navdušuje!

Končno izraža g. Podržaj upanje, da pride v doglednem času konec vojne in prinese boljših časov nam vsem, posebej naši stari domovini Sloveniji. Bog daj!

To sem napisal v vednost dobrotnikom indijskih misijonov. Vsem prav lep po-zdrav in želja, da ne nehajo biti to, kar so — sodelavci misijonov!

V SPOMIN!

Br. Antonin

Umrla je v mestu East Helena, Montana, naša dobra zastopnica **Mrs. M. Maronič**. Veliko dobrega je napravila v življenju ta blaga žena. Posebej za dober katoliški tisk. Sam sem videl, da je bila naročena skoraj na vse različne katoliške liste v slovenskem in angleškem jeziku. Za list Ave Maria in za vse, kar ta list zastopa, se je vedno rada potrudila. Pa tudi drugače je velikodušno podpirala vsako dobro stvar.

Večkrat mi je dejala, da se ji ne zdi prav, ako bi svoje premoženje tako uporabila, da bi šele po smrti prišlo v korist raznim dobrim namenom. Njena misel je bila, da je treba to narediti, dokler človek še živi. Po tem svojem prepričanju je tudi ravnala. Poleg drugih dobrih ustanov jo tudi mi štejemo med svoje dobrotnice.

O tej blagi ženi lahko končno z vso pravico zapišem, da ni nikoli iskala lastne hvale in priznanja na tem svetu. Vse je storila iz ljubezni do Boga. Zato naj ji bo Bog plačnik za vse, kar je dobrega storila. Blag ji spomen in naša molitev za blagor njene duše!

BRATA ANTONINA JE LETOS
PREVARILO...

Upravnik.

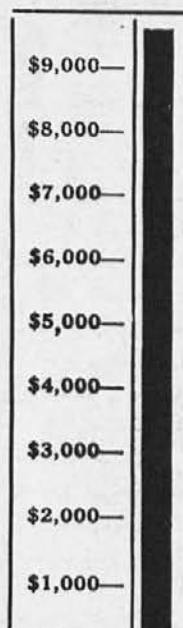
Naš "večni popotnik", brat Antonin, je imel navado, da je skoraj vsako leto v jesenskih mesecih obiskal naselbine v **Minnesoti, gornjem Michiganu, Wiscosinu in Illinoisu**. K nam v Lemont se je vrnil navadno malo pred Božičem in potem odšel kmalu po novem letu v Cleveland in dalje na vzhod.

Letos ga je prevaralo. Radi hude boleznii sobrata in velikega pomanjkanja drugih moči je moral začasno prevzeti drugo službo, ki se je pa, žal, tako zategnila, da pred novim letom ne more nikamor na pot. Kdaj pojde v Cleveland, bomo povedali v naslednji številki.

Naši prijazni naročniki v zgoraj imenovanih državah in naselbinah so pa lepo naprošeni, da upoštevajo to okolnost in oprostite. Pa ne samo to — saj veste, kaj mislimo. Lepo naprošamo naše zastopnike in zastopnice v dotičnih naselbinah, pa tudi vse posamezne naročnike in naročnice, da se potrudijo sami pobrati, oziroma poslati ponovljeno naročnino naravnost k nam v Lemont. Seveda, tudi kaj novih je vedno dobrodošlo, pa še kako!

TERMOMETER TOPLE LJUBEZNI
DO STARE DOMOVINE.

\$10,000

Še zadnji, to se pravi: deseti tisočak je treba priganti do vrha. Potem se bomo od kraja pomenili, kaj bi. Kakar vidite, je živo srebro precej visoko. Le še nekoliko ga pomagajte pognati kvišku!

Ravno ko lezemo proti sredi desetega tisočaka, je dospela k nam preiskrena zahvala ljubljanskega škofa, z njo vred pa potrdilo, da je tozadevno naše pismo v redu prejel. Torej smo svoj namen tam dosegli — vsaj majčkeno smo priskočili na pomoč v silnih potrebah naroda doma. Priskočili smo na pomoč TAKOJ in nobena dvoma ni, da smo naredili dobro delo. Zdaj naj reče ta ali oni, karkoli hoče — mi smo veseli, da se je vsaj to posrečilo. Zato se tudi mi prelepo zahvaljujemo vsem, ki ste darovali in ki ŠE BOSTE. Bog vsem obilno povrni. Imena in darove objavlja Ameriška Domovina v Clevelandu. PROSIMO SE!

Že naprej prav lepa hvala in Bog plačaj. Upamo, da vam bom prihodnje leto brat Antonin lahko osebno razložil, kako je prišlo do tega, da je bil — prevaran...

